Največji slovenski dnevnik v Zedinjenih državah

Velja za vse leto ... $3.50
Za pol leta $2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily in the United States.

Issued every day except Sundays and Legal Holidays.
50,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 75. — ŠTEV. 75. NEW YORK, SATURDAY, MARCH 30, 1918. — SOBOTA, 30. MARCA, 1918. VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

Enotno poveljstvo

GENERAL FOCH BO IMENOVAN ZA SKUPNEGA POVELJNIKA ZAVEZNIŠKIH ARMAD. — GENERAL PERSHING JE GENERALU FOCHU PONUDIL SVOJO ARMADO. — SKUPNO BODO NAVALILI NA HINDENBURGA. — ARMADA JE PRIPRAVLJENA NA NAPAD.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 30, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Pariz, 29. marca. — General Pershing se je včeraj oglasil v glavnem stanu generala Focha in mu je dal na razpolago vso ameriško armado, da se je posluži v bitki, ki je zdaj v teku.

— Prihajam, — je rekel general Pershing, — da vam povem, da bo ameriški narod štel v veliko čast za svoje čete, ako bodo zapletene v sedanjo borbo. Prosim vas za to v svojem in v imenu ameriškega naroda. —

V sedanjem času ni drugega vprašanja kot boj. Infanterija, artilerija, avijatika — vse, kar imamo, je vam na razpolago, kakor vi hočete. Drugi bodo še prišli, katerih bo toliko, kolikor jih bo treba. Prišel sem, da vam povem, da bo ameriški narod ponosen, ako bo zapleten v največjo bitko v zgodovini. —

"L'Information" pravi, da je general Foch predložil Pershingovo ponudbo pred zavezniški svet na fronti. V tem svetu se nahajata tudi ministrski predsednik Clemenceau, vrhovni poveljnik general Petain in municijski minister Louis Poucher.

London, 29. marca. — Danes se govori, da bo v nekaj urah zagotovljena sklopitev francoskih, angleških in ameriških sil na zapadni fronti in vse sile vseh narodov bodo podrejene vodstvu generala Focha, katerega slavna strategija se je proslavila v zmagi ob Marni.

O tem imenovanju generala Focha za generalisimusa se je govorilo že pred nekaj meseci in se bo izvršilo na priporočilo predsednika Wilsona na medzavezniškm svteu v Versaillesu.

Tudi ministrski predsednik Lloyd George se strinja s tem načrtom, toda ni mu mogoče, da bi pridobil člane svojega kabineta, da bi bili za ta načrt.

Dasiravno pa bo general Foch imel vrhovno poveljstvo, bodo posamezne armade ostale pod dosedanjim poveljstvom, tako da bo general Petain poveljeval francoskim, general Haig angleškim in general Pershing ameriškim četam.

Washington, D. C., 29. marca. — Danes so izjavili visoki ameriški častniki, da se je danes pričelo določeno veliko zavezniško protiprodiranje proti Nemcem.

Mogoče bo poteklo še nekoliko dnij, da se bo pokazalo celo gibanje, toda čete so razpostavljene in velika armada se je že postavila v svoje važne postojanke.

Armadni častniki se zelo zanimajo, ker je general Pershing ponudil vse svoje čete na razpolago generalu Fochu. Tak korak je v območju generala Pershinga, ne da bi bilo treba posvetovati se z vojnim departmentom.

Oficjelno se ni poročalo, kako so razvrščene ameriške sile, toda častniki so mnenja, da je mogoče zbrati 100 tisoč ameriških čet, da se vdeležijo važne akcije.

Navzlic nekaterim včerajšnjim nemškim pridobitvam smatrajo vojaški izvedenci danes zjutraj položaj za ugoden. Nemško prodiranje je skoro vstavljeno, dasiravno se more v bližnji bodočnosti pričakovati novega poskusa, prebiti zavzeniško črto.

Vojaški izvedenci pravijo, da je zdaj psihološki trenutek za udarec — ko bodo lahko utrujeni in vstavljeni Nemci vrženi nazaj, predno morejo privesti svoje težko topništvo, da vstvarijo ravnotežje.

Francoski napad, ki si je včeraj zopet osvojil nekaj ozemlja, — je rekel danes nek veščak, — je prvi znak zavezniških operacij. Francozi so pritisnili na eni točki ob reki Oise, blizu Noyona, kjer bi se najlažje izvedel sunek. Toda čakati se mora še, ako je to zavezniška strategija.

AVSTRIJA SE PRIPRAVLJA NA OFENZIVO

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 30, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 29. marca. — Danes je bil italjanski poslanik iz Rima po kablu obveščen, da je bilo ob laški fronti razpostavljenih 40 novih avstrijskih divizij, okoli 480 tisoč mož. To premikanje je laške častnike prepričalo, da bitka v Franciji ne bo ovirala ofenzive proti Italiji. Kabel tudi pravi, da so zavezniški voditelji istega mnenja.

— Da bitka v Franciji ne bo ovirala avstrijske ofenzive proti Italiji, — pravi poročilo, — je utemeljeno domnevanje kompetentnih častnikov v Italiji. Tudi zavezniki so tega mnenja, tako da niso niti enega moža angleških in francoskih armad potegnili s te fronte.

Ta izjava ovrže nemško zatrdilo, da so bile angleške čete na laški fronti premeščene na francosko bojišče.

V zvezi s pričakvoanim prodiranjem proti Italiji se izjavlja, da je bilo razpostavljenih ob laški fronti najmanj 40 avstrijskih divizji. Zato mora biti Italija pripravljena na bodoči udarec, katerega je sicer položaj v Franciji nekolik zavlekel, ki pa mora priti v najbližji bodočnosti.

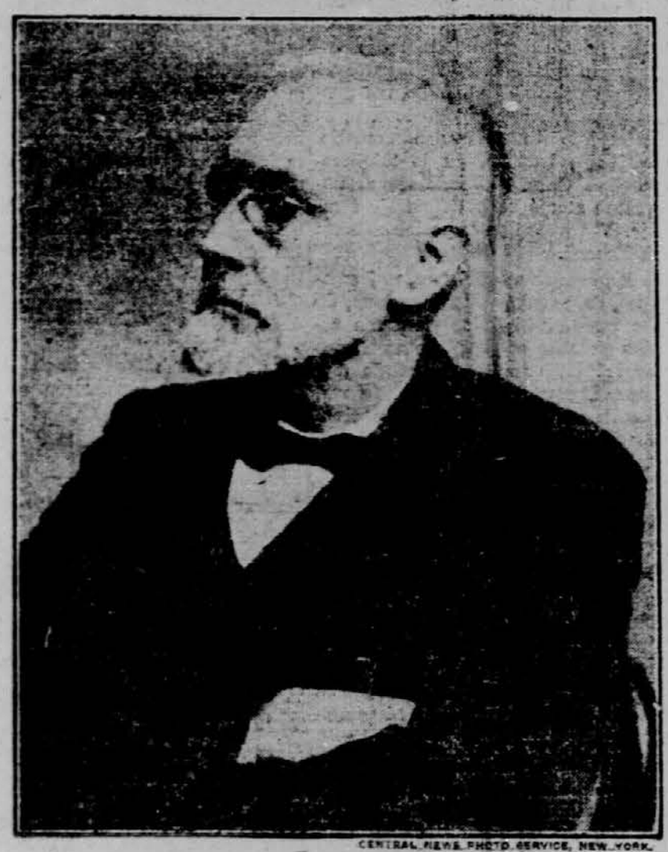

CENTRAL NEWS PHOTO SERVICE, NEW YORK.

JOHN DILLON,
novi vodja irskih nacionalistov.

Sibirija je varna

Nemčija ne namerava nikake agresivnosti v Sibiriji. — Vse svoje sile bo koncentrirala v Franciji. — Na nemške vojne ujetnike je zelo vplivalo boljševisko gibanje in bodo doma poskušali povzročiti revolucijo proti avtokratični vladi

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 30, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Tokio, Japonska, 28. marca. — Japonski poslanik v Rusiji, ki se je ravnokar vrnil iz Petrograda, je danes izjavil, da se ne boji nemške agresivnosti na Daljnem Vzhodu. —

Rekel je tudi, da ne misli, da bi Nemčija nameravala uničiti Rusijo s ako ofenzivo v Sibiriji, temveč da bo koncentriraal vso svojo silo v Franciji, medtem pa bo, ako le mogoče, zagotovila živež iz Ukrajine.

Poslanik je rekel, da sovjeti dobivajo v Rusiji velikansko moč.

Na nemške vojne jetnike je vplivalo boljševiško gibanje in prepričan je, da bodo pri svojem povratku v Nemčijo postali propagandisti in bodo posusili naščuvati narod k revoluciji proti avtokratični vladi.

"Nemčija bo morebiti razbila Leninovo vlado", je rekel diplomat, "toda boljševizem bo prevzel svet."

Kritiziral je zlobnost japonske za časopisja v razpravljanju japonske intervencije v Sibiriji.

Ko je bil vprašan glede japonske ekspedicije v Sibiriji, je odgovoril, da se Japonci ne boje nemške agresivnosti v Sibiriji.

Diplomatične razmere z Rusijo niso bile pretrgane, temveč so ostale prijateljske.

Ameriški poslanik v Rusiji David R. Francis in drugi zavezniški zastopniki so se vstavili v Vologdi ter nadaljujejo svoja pogajanja z rusko vlado.

Iz Ukrajine se poroča o novih bojih, v katerih so ukrajinski revolucijonarji, katerim so pomagale boljševiške čete, napadli avstrijsko-nemške čete in obenem Ukrajince, ki se žnjimi bojujejo.

Poročila iz Moskve pravijo, da je rdeča garda izvojevala nad Avstrijci in Nemci večjo zmago kot se je pa prvotno domnevalo.

Gurkova žena je bila ubita.

Pariz, Francija, 29. marca. — Ženo ruskega generala Gurka je ubila bomba nemškega aeroplana. Delala je kot bolniška strežnica v neki bolnišnici blizu francoske fronte.

Prisiljena ofenziva.

Nemški cesar je bil prisiljen pričeti ofenzivo. — Vdarec je prišel v času, ko so notranji nemiri razburjali centralne države.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 30, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 29. marca. Danes prihaja iz Švice oficijelno poročilo, ki pravi, da se je nemška ofenziva pričela v času, ko so notranji nemiri razburjali centralne države.

Poročilo se glasi:

"V Nemčiji se zelo živahno razpravlja o spominih princa Lichnowskyja in o pismu prejšnjega Kruppovega ravnatelja Muellona in je o tem nastal odmev v časopisih. V Avstriji je položaj zelo težaven.

Kakor pravi nek dunajski poročevalec, ki piše v "Muenchener Neuste Nachrichten", da je v Avstriji zaradi nadaljevanja vojaških operacij zopet ministrska kriza. Tudi pismo profesorja Lammascha ki ga pa ni objavil noben časopis, ki pa jasno stavi vprašanje sredinje Evrope in zveze z Nemčijo, je povzročilo veliko razburjenje v nemških krogih Avstrije.

Slednjič pa je tudi situacija glede živil prišla na kritično stališče, kar je za vladarja ob Donavi zelo velikega pomena. Avstrijski ministrski predsednik dr. Seydler je ravnokar izjavil, da nikdo ne more absolutno računati na to, da se bodo pridelki pred junijem uvažali iz Rumunske in Ukrajine.

Potem ko se je tako mnogo obljubljalo, je bila podana ta izjava na odločno zahtevo nemških socijalističnih poslancev v Avstriji; izjavili so, da je za delavce nemogoče, da bi mogli prenesti še eno zmanjšanje racij krompirja in maščobe. Rekli so, da ni proti temu nikakega pripomočka in da proletarijat ve samo eno pot za izboljšanje razmer, z drugimi besedami takojšni in splošni mir.

Dr. Seydler je samo mogel zatrditi, da bo avstrijsko-ogrska vlada storila vse, da se pride kakor hitro mogoče do miru.

Ta dejstva pokažejo notranji položaj centralnih držav v kaj čudni luči. Pojasnujejo, zakaj je Nemčija ne glede na riziko in izgube hotela za vsako ceno doseči odločitev. Ako bi zavezniške armade vstavile nemško ofenzivo, kar bodo tudi storili, tedaj bodo vlade centralnih držav poslale na stotisoče mož v klavnico in ako ne bodo storili, kar se je od njih pričakovalo, potem bodo stale pred velikimi težkočami."

Položaj na zapadnem bojišču

Nemška sila je začela slabeti. — Berlin naznanja, da so vjeli Nemci vsega skupaj 70,000 jetnikov ter zaplenili nad 1000 topov.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 30, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Angleško poročilo:

London, Anglija, 29. marca. — Večerno poročilo vojnega urada se glasi:

Vroč boj se je vršil južno od reke Somme. V tem boju so se morali Angleži umakniti na črto, ki teče zapadno od Hammel, Marcelcave, dvanajst milj vzhodno od Amiensa in Demuna.

Severno od Somme so se Angleži vzdržali na svojih pozicijah. Tekom dne ni bilo opaziti nobenih vročih sovražniških napadov.

Poročilo pravi, da Francozi nadaljujejo s svojo ofenzivo na južni fronti med Montdidierom in Lassigny. V ta okraj so dospele sveže francoske čete.

Besedilo poročila je sledeče:

Severno od Somme smo ostali v svojih pozicijah. Na gotovih mestih smo si priborili nekoliko ozemlja. Tekom dne ni bil izvršen noben sovražniški napad.

Južno od Somme se vrši izvanredno vroč boj. Naše čete so bile prisiljene umakniti se na črto, ki teče zapadno od Hamela, Marcelcave in Demuna.

Med Montdidierom in Lassigny se nadaljuje francoska protiofenziva. Vzhodno od Lassigny ni bilo na francoski črti nobene izpremembe.

Neko prejšnje poročilo se glasi:

Včeraj popoldne in zvečer je vprizoril sovražnik nadalje vroče napade na nekaterih točkah bojne fronte.

Severno od Somme so ostale naše čete v svojih pozicijah ter so zavzele v uspešnih protinapadih nekaj ozemlja. V tem boju smo vjeli nekaj nemških vojakov ter zaplenili par strojnih pušk.

Sovražnik je imel zopet izvanredno velike izgube. Njegovi vroči napadi, ki so bili izvršeni z najnatančnejšo določnostjo, so bili uspešni. Po več ur trajajočem boju, ki se je vršil mož proti možu, se je sovražniku posrečilo zavzeti nekaj zunanjih črt. Zatem je poslal svoje rezerve proti našim pozicijam toda umakniti se je moral na vseh mestih z velikimi izgubami.

Berlin, Nemčija, (preko Londona), 29. marca. — Izza začetka velike bitke, ki se še zdaj nadaljuje, so nemške čete vjele 70,000 zavezniških vojakov ter zaplenile 1100 topov.

Tako se glasi današnje poročilo iz glavnega armadnega stana.

V lokalnih spopadih na obeh straneh Scarpe (v bližini Arrasa) so Nemci prodrli angleško črto ter vjeli par tisoč vojakov.

Južno od Somme so Nemci pognali Angleže z njihovih starih pozicij. Nadalje so se morali Angleži umakniti iz vasi, katere so obupno branili v zapadni in severo zapadni smeri na črti Warfusee-Abancourt in Plesier.

Angleži nadaljujejo v bližini Aleberta in severno od tega mesta s svojimi brezuspešnimi napadi, ki jih stanejo silno velike žrtve.

Med Somme in Avre so začeli Nemci zopet napadati. Večerno poročilo pravi, da so bile te operacije uspešne.

Nemški ranjenci.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 30, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, Nizozemsko, 28. marca. — Skozi Liege in Namur vozijo neizmerno dolgi bolniški vlagi z nemškimi ranjenimi vojaki s francoskega bojišča na potu v Achen in druge kraje v Nemčiji. Mnogo ranjenih so zložili v Namuru, ker bolnišnice severne Francije niso dovolj obsežne za velikanski naval ranjencev.

Položaj v Rusiji

RUSI KAŽEJO SOVRAŠTVO PROTI NEMCEM. — UKRAJINCI NISO ZADOVOLJNI S POSTOPANJEM NEMCEV. — PRETRGALI SO ZVEZE Z NEMŠKIM GLAVNIM STANOM IN PRETE Z VOJNO. — V MINSKU SO NEMCI ZAPLENILI VSE VOZOVE. — OKLOPNE AVTOMOBILE POLJAKOV, KI SO POMAGALI ZAVZETI MESTO, SO NEMCI VZELI. — MORNARICA JE POMAGALA PRI ZOPETNEM ZAVZETJU ODESE.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 30, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Moskva, 29. marca. — Več kot 500 Nemcev, ki so se nahajali v Kersonu, je bilo premaganih; mnogo jih je bilo ubitih in ranjenih, ostali po so zbežali in pustili dva oklopna avtomobila, ko so se boljševiške čete zopet polastile mesta.

Položaj v Ukrajini predstavlja kar najbolj zapleteno vprašanje, ki je nastalo vsled dogodkov na vzhodu. Med kmeti je zelo razširjena nezadovoljnost in jo še povečujejo Nemci z zaplenjevanjem žita, sladkorja in drugih pridelkov.

Glavna postavodajna oblast Ukrajine, centralna Rada, je glasovala in sprejela zaupnico ukrajinski vladi potem ko je bila mirovna pogodba podpisana. Trdo postopanje Nemcev z Ukrajinci je dovedlo do spora z nemškim poveljnikom v Kijevu, vsled česar je član vlade Petlura odstopil in morebiti bo to povod za javni prelom.

Iz zanesljivega vira prihajajo informacije, da poskuša Rada priti do sporazuma z boljševiško vlado na podlagi federativne zveze z rusko republiko, toda do zdaj se pogajanja še niso pričela.

— Rusi morajo vzeti v eno roko puško, v drugo pa kladivo, podvreči se morajo najstrožji disciplini in morajo delati po 16 ur na dan, ako hočejo odvrniti nevarnost, ki jim preti, — je rekel namestnik vojnega ministra Podvolski v nekem govoru, s katerim je zahteval, da se takoj sestavi redna armada.

Posmehoval se je guerilla vojni in rekel, da bi to bil samo pik muhe; rekel je, da potrebuje Rusija diktatorjev in organizatorjev, namesto pobožnih želj. Priporočal je prisilno vojaško službo in trgovsko ter vojaško mobilizacijo.

Boljševiški list "Pravda" pravi, da rekrutiranje za rdečo gardo ni bilo uspešno, ker je temu buržoazija nasprotovala, ki se "mora, ako treba, iztrebiti z neusmiljeno strahovlado".

Nek Amerikanec, ki je ubežal iz Minska dva dni potem, ko so Nemci zavzeli mesto in je prišel v Moskvo, pripoveduje:

— Poljske čete, ki so pomagale Nemcem pri zavzetju Minska, so bile začudene in presenečene, ko so dva dni pozneje Nemci zaplenili njih oklopne avtomobile in ko so izjavili, da bodo oni sami kontrolirali mesto. Nemci so se polastili vseh avtomobilov in voz ter so takoj pričeli zbirati živila.

Vsled tega se je prebivalstvo takoj obrnilo proti njim in Rusi so takoj prerezali vse zveze z nemškim glavnim stanom, navzlic temu, da so Nemci zagrozili, da bo vsak usmrčen, ako kaj takega stori.

V Minsku je okoli 2,000 nemških vojakov in meščani so tako sovražni, da se pričakuje gibanje proti vpadnikom. Nemci imajo zelo malo artilerije.

Listi tudi poročajo, da je perzijska delegacija odpotovala iz Teherana v Berlin preko Carigrada, da se med Perzijo in Nemčijo sklene trajna zveza, ki bo slonila na velikem posojilu Nemčije, da se financirajo perzijske železnice in da dobi perzijska armada nemške učitelje.

Perzijski poslanik v Petrogradu pa to zanikuje in pravi, da Perzija samo poskuša doseči sporazum za povzročeno škodo in da se Perziji zagotovi zastopstvo na končni mirovni konferenci, da dobi od vojskujočih se narodov odškodnino.

Revolucjonarni vojaški odbor poroča uradu zunanjih zadev, da so bile odpoklicane vse ruske armade iz Perzije. Vse tamošnje zaloge so bile prepeljane v Baku.

Petrograjski sovjet komisarjev je protestiral pri nevtralnih državah, ker so finske vladne čete zadržale boljševiškega poslanika za Francijo. Dovolili mu niso niti, da bi brzojavil svoji vladi.

Mladina v nemški armadi.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 30, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Pariz, Francija, 29. marca. — Nemški generalni konzul v Curihu je objavil v listih oglas, s katerim vabi vse nemške podanike v starosti 17 let, da se priglasijo pri konzulu, kjer bodo poklicani pod zastave.

Letnik 1921 (s 17. letom) je bil že v začetku marca po več krajih Nemčije vpoklican in veliko mladeničev je bilo poslanih naravnost v bojno zono v civilnih oblekah, ne da bi bili prej prejeli običajni pouk.

Nemci so ubili redovnice.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 30, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 29. marca. Neko oficijelno poročilo danes pravi, da so Nemci ubili v bolnišnici sv. Elizabete v Antwerpenu kaplana in dve redovnici.

Usmrtili so jih na dvorišču barak istega dne kot belgijskega kulista dr. Demetsa.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)

Owned and published by the

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

(a corporation.)

FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto za Ameriko in Canado	$3.50	Za celo leto za mesto New York	$5.00
Za pol leta	1.00	Za pol leta za mesto New York	3.00
Za četrt leta	1.00	Za četrt leta za mesto New York	1.50
		Za inozemstvo za celo leto	6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly $3.50.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St. New York City

Telefon: 2876 Cortlandt.

Nemška ofenziva.

—ooo—

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 30, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Nemška ofenziva se je pričela pred par dnevi na zapadnem bojišču, zavezniki so se nekoliko umaknili in zavstavili napadalca.

Vsa poročila soglašajo v mnenju, da se niso tekom sedanje vojne vršile še nikoli tako strahovite bitke kot so se vršile koncem prejšnjega in začetkom tega tedna na zapadnem bojišču.

Na stotisoče Nemcev in zaveznikov je padlo.

Cele gore municije je bilo izstreljene, na stotine zrakoplovov je padlo razbitih na zemljo, v Berlinu so vihrale zastave, in Nemci so praznovali začetek zmage.

Toda prišlo je — drugače.

Zavezniška sila je vstavila prodiranje. Nemci so napadali in napredovali na petdeset milj dolgi fronti. Na to kratko fronto so koncentrirali več kot polovico vsega, kar imajo.

Prodirali so v obliki polkroga, kateri je v zadnjem trenutku dobil skoraj podobo trikota. Niti severni niti južni konec nista posebno zavarovana, kajti glavna sila je bila v sredi. —

Te dni, morda že danes ali jutri, bodo začeli izvajati zavezniki svoj glavni napad.

Napadli bodo severno in južno krilo. Ako se jim posreči obkoliti ti dve krili, je centrum nemške sile ogrožen. Umakniti se bo moral, če bo imel dovolj časa, da se bo umaknil. —

Vrhovnim poveljnikom zavezniške armade je imenovan francoski general Foch, katerega ime je neposredno zvezano s francosko zmago pri Marne.

Kakšen je ta mož, bodo čitatelji razvideli iz njegovega poročila, katerega je bil poslal vrhovnemu poveljniku Joffre-ju pred francosko zmago pri Marne.

Poročilo se je glasilo:

— Svoje desno krilo smo razvili; moje desno krilo so potisnili nazaj; moj centrum so uničili. Odredil sem, naj armada prodira v vseh smereh. —

Iz tega zveni odločnost, hladnokrvnost, premišljenost: v tem so zapopadene vse čednosti, ki jih mora imeti premišljen poveljnik.

V bodočih razvojih borbe na zapadu bo silno velike vrednosti koncentrirano vodstvo..

Francozi, Angleži in Amerikanci bodo imeli vrhovnega poveljnika. Tukaj ne bo nikakega separatizma, — ampak bodo proti Nemcem nastopili vsi zavezniki kot ena sila, kot eno telo.

Te taktike se poslužujejo Nemci, in onim, ki pravijo, da imajo edinole nji pripisati vse svoje dosedanje uspehe, popolnoma nič ne oporekamo.

Na bojišču ne sme biti nobene razlike med Angležem, Francozom in Amerikancem. Vsi so stopili v boj z istim namenom, vsi imajo iste cilje in vsled tega je potrebno, da imajo tudi vsi istega poveljnika.

Brez enotnega vodstva ni mogoče veliko doseči.

Brez enotnega vodstva in najtesnejše koncentracije ne bo mogoče premagati največjega sovražnika — prostosti in demokracije.

—k.

—ooo—

In sedaj vse kaže, da se krha ostra in čista pruska sekira.

* * *

Če bi si sekač vbil v glavo, da mora posekati vse gozdove širom sveta, bi izgubil pogum prednо bi izvršil to silno delo.

Tudi nemški kajzer je izgubil pogum, kmalo zatem, ko se je lotil tega ogromnega dela.

* * *

Drevje raste, gozdvi se sami od sebe obnavljajo in sicer tako hitro, da jih ne more nobena sekira uničiti.

* * *

Ljudje sicer mrejo, toda pomisliti je treba, da se tudi rodijo. Ljudje rastejo in znajo misliti.

Pruska sekira bo omahnila v rokah sekača pred to — dolgo, vedno množečo se vrsto.

* * *

Zapadno od Nemčije je več kot sto miljonov inteligentnih Francozov, Italjanov in Angležev.

Še bolj proti zapadu, v naši deželi, jih je nadaljnih sto miljonov.

Kajzer je lahko obračunal z eno ali dvema deželama. Tudi njegov predник, Friderik Veliki, je storil to. — Toda Friderik Veliki je živel v drugačni dobi in je bil mož — drugačnega kova.

* * *

Nemcev je šestdeset miljonov. Njih vsa energija je velikanska, toda kljub temu, da je velikanska, je — omejena...

Proti tem Nemcem bo pa neprestano nastopalo drugih sto miljonov ljudi, drugačnih kot so Nemci, ljudi, ki nimajo niti volje niti veselja, podvreči se pruski vladi.

Dopisi

Cleveland, Ohio.

Spomlad se bliža, zima nas zapušča s svojo mrzlo in belo odejo. Ne moremo se pritoževati, da ni nas marsikateri dan prav do kosti "pošlatala". Zimski večeri so bili dolgi, tako da je človek lahko razmotrival eno in drugo stvar, posebno pa, ker ni bilo letošnjo zimo veliko veselic, posebno igre so šle v počitek. Kaj je temu krivo? Najbrž, ker se je naša mladina vstrašila Strica Sama, ki je klical v armado precej clevelandskih mladeničev.

Res, veliko se čita o tej vojni, ki že toliko časa divja. Kdaj bo konec tega klanja, ne vemo, zato čakajmo in podpirajmo državo, da bo prej zmaga zaveznikov.

Tako se tudi mi Slovenci bojujemo že leta in leta za združenje naših podpornih organizacij. Kje leži ta vozal, da ga ne moremo razvozlati že toliko let? Po mojem mišljenju bi bilo najbolje, da bi članstvo enostavno zahtevalo glasovanje za združitev, to pa pri vseh organizacijah. Nekateri se zgražajo nad glavnimi uradniki in se tudi jaz, kajti, ako bi se glavni uradniki zedinili, pa bi bilo združenje kmalu pri nas. Ker se pa ne hočejo pokoriti eden drugemu, je pa vzrok ta, da hoče biti in znati več kot kateri drugi. Povrh tega je pa še težko stolec izgubiti, kot ga je izgubil ruski car Nikolaj. Naj zadostuje o tem, ker že tako vsak kaj pove o združenju. -

Sedaj pa moram še omeniti, da se je kupila zemlja za Narodni Dom; kot mi je znano, stane 45 tisoč dolarjev. V resnici je lepa svota, ali še lepši prostor, ravno v sredini slovenske naselbine. Zatorej, rojaki, na noge, da prispeva vsak po svoji moči, da se prične kmalu s stavbo. V kratkem bo kolekta, glejte, da vsak seže nekoliko v žep, da bomo preje imeli naš dom ter lastne dvorane, da se ne bo treba potikati okoli ter da se pokažemo, da je tudi v Clevelandu nekoliko sloge med nami. Veliko je slovenskih naselbin, ki so bolj mlade in majhne, pa imajo že svoje Narodne Dome; pri nas je pa vse bolj zadaj. Lezemo počasi polž naprej. No, pa vseeno mislim, da sedaj, ko je enkrat zemlja kupljena, bo vsak rajše več dal kot prej, ko bo videl, da bo v resnici prišlo, kar smo si že zdavnaj mislili, namreč Narodni Dom.

Sedaj pa naj se še spotaknem v dopis v "Glasu Naroda" v št. 53 z Ralph, Mich., ker mi je dobro znana ona naselbina, ki sem bil celih 6 let v okolici Ralpha. Dobra farmerica priporoča zemljo. Ne rečem, da ni zemlja dobra, ampak samo za zimske pridelke, kakor koleraba, zelje, krompir ter je trava in oves. Kar je pa pridelkov, da jim mraz škoduje, tiste pa ni saditi tam, ker je ostra zima. Pravi tudi: "Glej, da bo blizu postaja, šola ter prodajalna." Res je, da je postaja blizu one zemlje, ki je na prodaj, ali kaj koristi postaja, ko pa ni nobenega mesta blizu. Najbližje mesto je oddaljeno 43 milj in se imenuje Escanaba. Ako hočeš iti tja, te zamudi tri dni tja in tri nazaj. Koliko potrošiš, ako si bolan, to ni povedano. Delo je tudi blizu, ako hočeš delati na železnici. No, pa naj pride do 50 farmerjev ter naj se zapode na železnico delati, ne bodo dolgo, ker je na vsakih 10 milj druga delavska podružnica, ki šteje poletni čas do 20 mož, pozimi pa 2 do 5 mož. Imaš pa tudi drugo delo; pusti družino ter se podaj iz gozda v gozd delati drva ter si malo žile pretegnit. Zdaj pa družino živi, pa sam se pečaj ali pa drago bord plačuj. No, to je samo nekaj onih dobrot iz severnega Michigana, katere sem popisal. Drugo ne rečem nič! Vzemi par tisočakov ter idi tja in kupi, pa se boš prej, ko bo leto dni, spomnil na moje besede, katere so v okolščini povedane. Naj že neham, da predaleč ne sežem.

Dne 17. marca smo praznovali dva Jožefa, akoravno je bilo 19, to pa zato, ker smo se bali šihtov čez teden zamuditi, ker so predobre plače sedaj v Clevelandu, posebno pa, kateri dela v White Motor Co., ima primerno delo in plačo ter vsako sredo in petek med lunč-časom godbo, ki prav krasno igra, včasih tudi za poskok.

Sedaj pa pozdrav vsem čitateljem in čitateljicam tega lista.

Eden iz Clevelanda.

Racine, Wis.

Ni ravno dolgo, ko sem se nekoliko oglasil, a danes sem se zopet namenil, da nekoliko opišem tukajšnje razmere.

Tukaj je nas nekako od 90 do 100 Slovencev, ki jih pa jaz še ne poznam vseh, zato tudi ne vem veliko poročati o njih.

Ko sem zadnjič pisal, sem omenil, koliko da imamo snega in da je hud mraz; danes ni več tega in imamo že prav lepo spomlad.

Mesto Racine je zelo industrijalno mesto; leži tik ob jezeru Michigan in nudi človeku dokaj lep razgled po jezeru, posebno sedaj, ko so zopet začele ladje voziti, in upati je, da tudi drevje kmalu ozeleni; potem bo res pravi raj. Tukaj je mnogo tovarn, ki izdelujejo raznovrstno orodje. Največja tovarna pa je takoimenovana Case, ki izdeluje raznovrstne stroje za obdelovanje zemlje. V tovarni je zaposlenih blizu 4000 mož.

Ko sem ravno pri tem, naj omenim, da je tukaj bilo sklenjeno, da bo vsakdo, ki dela, vložil na teden pol ure svoje plače za Strica Sama. K temu pa ni nikdo primoran, ampak kdor hoče. In res, sledili smo skoro vsi temu pozivu. Le v Case tovarni je bilo nekaj takih, ki so se upirali. In kaj potem oni, ki so dali pol ure? Vse one, ki niso dali, so spravili v vrsto ter so morali odložiti delo in korakati v sprevodu po tovarni, tako da jih je vsak lahko videl, potem so jih vse lepo namazali z barvo, oljem in mastjo; potem so jam dali le 24 ur časa, da se morajo izseliti ven iz mesta. Seveda je potem vsak hotel plačati, še več kot drugi, a vse to ni pomagalo nič; ven morajo iti in ako se bo kdo klatil čez določen čas po mestu, ga bodo iznova pobarvali. To so jim obljubili, predno so jih izpustili iz tovarne. Ne vem, kam se bodo poskrili in kam bodo šli; to je njih briga, ne pa moja.

Z delom tukaj gre še precej dobro in se tudi prav lahko dobi. Plačajo pa tako-le: pomagač dobi od 27¢ do 32½¢ na uro; ako ste pa obrtnik, dobite od 35¢ do 50¢ na uro; to pa seveda kakor znate delati in kakoršen prostor dobite. Največ pa vam pomaga, da dobite dobro plačo, angleški jezik. Ako človek ne razume tega, seveda je težavno dobiti dobro delo in kaj vredno plačo.

Ko ob večerih prebiram list "Glas Naroda", se moram včasih prav pošteno smejati; prvič pečlarjem in takim, ki kar z lopato žgance mešajo, potem onemu, ki se boji, da bi mu dekleta lonce z nosom pobile in ki tako kritizira te Evine potomke. Pa zakaj bi jih tako zaničevali po eni strani, po drugi pa le vsak pravi: "Oh, da bi se že mogel enkrat oženiti!" Potem pa pridejo tudi kuharice na vrsto in opazovalke, ki večkrat kaj smešnega spravijo na dan o pečlarjih.

Jaz se le bojim, da se boste začeli še pretepati v časopisih. Pa to je še dobro, da urednik noče spraviti vaših rok v časopis. Ako bi to naredil, potem sem gotov, da bi jo marsikatera kuharica kar v trenutku dobila po glavi ter nasprotno pa tudi pečlarjem ne bi odšle. Jaz bi svetoval, da bi to predrugačile obe stranki in da bi bili bolj prijatelji med seboj. Obenem pa tudi kuharice ter opazovalke in njih prijateljice ne bi smele zaničevati pečlarjev. Saj to je moško delo, saj mislim, da je tudi Adam v raju moral nekaj kuhati ali peči, ker od rajske lepote ni živel. Seveda potem, ko mu je Bog rebro ukradel in iz njega napravil zapeljivo Evo, je pa tudi dobila patent, da sme kuhati, ker Adam je bil precej len in ni hotel zgodaj vstajati, zato je pa Eva morala začeti z delom. Le kadar je bilo treba saje iz dimnika omesti, takrat se je nekoliko požuril in uredil. Potem je pa spet odkrevsal po raju in jabolka jedel.

Pozdravljam vse rojake in rojakinje širom Amerike, posebno pa tistega, ki z lopato žgance meša ter ga prosim, da se kaj večkrat oglasi. Vrhničan.

Milwaukee, Wis.

Čeravno je veliko Slovencev v mestu Milwaukee, pa se malokdaj kateri oglasi. Ne vem, ali jih je gospa zima tako ostrašila, ker je bila res huda. Snega smo imeli zelo veliko. Sedaj se pa že poslavlja in se veselimo, da bomo kmalu lahko začele naše vrte obdelovati.

Rada čitam "Glas Naroda" in najprej pogledam, če se je kakšen pečlar kaj pohvalil, kako mu dobro gre v pečlarskem stanu. Pa ne vem, zakaj le gledajo, da bi bila kje kakšna slovenska cvetka, da bi jo presadil v svoj vrt.

Večkrat sem že čitala, da kakšna cvetka zabavlja čez pečlarje. Jaz jim pa dam čast, da so pridni; celi dan se mučijo in delajo, zvečer, ko pridejo domov, si pa še sami kuhajo. Vsaka naj gre poskusiti delati v tovarno, zvečer si pa še vse skuhati, potem pa bodo drugače sodile pečlarje. In kuhati bi se marsikatera lahko naučila. Tudi meni se je tako godilo, kakor se pečlarjem. Ko sem se začela sukati okoli peči, se mi ni nič kaj dobro kuhalo in peklo; ali to je dobro, da imam potrpežljivega možička, ki je vedel, da sem imela le vsak dan šivanko v roki namesto kuhalnice. No, sedaj pa že dobro gre. Zatorej, pečlarji, le korajžo, ki se boste v zakonski jarem vpregli, da boste lahko kuhali, ker smo žene rade večkrat bolne.

Dela se še dosti dobro. Kompanisti seveda pazijo preveč, dam misliti, da bi se kaj moglo prihraniti, ko je taka draginja.

Podpornih društev imamo tudi dovolj, da se lahko vsak zavaruje, pa tudi lepo napredujejo.

Pozdravljam vse rojake in rojakinje, posebno pa pečlarje.

Gorenjska Micika.

Ludendorff je napravil načrt za ofenzivo.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 30 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 28. marca. — Nemški vojni poročevalci se strinjajo v tem, da je general Ludendorff izdelal načrte za nemško ofenzivo in general je bil v petek navzoč pri ofenzivi, da osebno nadzoruje napad.

Nemški glavni stan se je nastanil v starem gradu blizu St. Quentina, kamor gresta vsak dan cesar in prestolonaslednik.

Nemci v angleških uniformah.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 30, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Pariz, Francija, 29. marca. — Večje število nemških vojakov, ki so oblekli angleške uniforme, da bi napravili zmešnjavo v bitki ob Somme, je bilo ujetih in so bili postreljeni.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1900.

Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:
Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, Box 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:
JOHN GOUŽE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. "M" So. Chicago, Ill.
IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNINI:
GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480.
JOHN RUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:
JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn.
MATT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:
RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK ŠKRABEC, Stk. Yds. Station RFD. Box 17, Denver, Colo.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Vestno zdravilo dela čudeže.

Trinerjeva zdravila uživajo že 30 let nenavadno zaupanje. — In to čisto po pravici, kajti vestnost izdelovatelja dobiva zaupanje in posplošenje pri kupcih. Zdaj je bilo potreba nekoliko zvišati cene. — Mi smo se dolgo časa zoperstavljali naraščanju cen vseh potrebščin in razpošiljanja, toda novi vojni davki so nas prisilili nekoliko zvišati cene. — Vsak prijatelj Trinerjevih zdravil bo izprevidel, da mora tudi lekarnar plačati več, če smo mi prisiljeni plačati več in da se temu na noben način ni mogoče izogniti. — Toda izvrstna kakovost in pristnost Trinerjevih zdravil bo v polni meri zadostila vsakega odjemalca.

TRINER-JEV
ameriški Elixir grenkega vina

ima vsled tega tako izvrstne uspehe, ker povzroča, da izgubi bolezen svoje izvore. Devetdeset odstotkov vseh bolezni ima izvor v želodcu. Trinerjev Ameriški Elixir očisti želodec in odstrani iz črev vse zaostale stvari ter strupene substance, ki so izvor uničujočih bacilov, ter uničujejo redno delovanje črev. V Trinerjevem zdravilu ni nobene kemikalije, pač pa samo izvrstna grenka zdravilna zelišča in rdeče vino. Pri zaprtju, neprebavi, glavobolu, migreni, nervoznosti, splošni oslabelosti ter pri posebnih želodčnih slabostih, pri premeni življenja žensk ali pri majnarjih in drugih delavcih, ki vdihavajo pline, se bo vsakdo lahko prepričal o učinkoviti vrednosti tega zdravila.

V vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

prodre vedno v pravi sedež bolezni in vsled tega je pri revmatizmu, nevralgiji, revmatičnih boleznih, okorelosti udov itd. njegova pomoč hitra in uspešna. Nadalje je tudi izvrstno sredstvo proti izvinjenju, napetosti, oteklinam itd. in po vdrgavanju mišic, po kopeli nog odstrani vso utrujenost. V vseh lekarnah.

TRINER-JEV ANTIPURIN je zelo uspešno in pomirjujoče antiseptično sredstvo za splošno notranjo uporabo. Uporablja se za grgljanje, izpiranje ust, izpiranje ran, uljes itd. V vseh lekarnah.

Zadnja najvišja odlikovanja podeljena Trinerjevim zdravilom na mednarodnih razstavah: Zlata Svetinja — San Francisco 1915, Grand Prix — Panama 1916.

JOSEPH TRINER,
Manufacturing Chemist,
1333--1343 SO. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.

Velikorusi in Malorusi

———ooo———

Kakor zelo so vse velike in male skupine ruske med seboj različne, vendar ni danes nobena proti drugi v tako ostrem nasprotju, kakor velika velikoruska skupina proti maloruski. Razločki med krajevnimi plemeni v posameznih velikih skupinah so vendarle le sekundarni. To so razlike v dialektu, v kroju, v ostalem domačem življenju in podobne.

Tudi razlika med Velikorusi in Belorusi ni tako velika, vsaj ne zdi se tako velika, in filologi smatrajo Beloruse bodisi za del Velikorusov, bodisi za njim zelo sorodno vejo.

Za to pa je razlika med Velikorusi in Malorusi globlja. Nele v jeziku, ampak tudi v telesu in duši ljudstva: v značaju, temperamentu, v pesmi in sploh tudi v kroju, v običajih in navadah.

In ta razlika se stopnjuje še večkrat z različno zgodovinsko usodo in posebno v poslednjem času s politično divergentnimi tendencami do te mere, da se pogosto pretrgajo vse vezi ozkega sorodstva, recimo "ruskega", da se maloruska inteligenca noče smatrati za Ruse, za narod istega izvira kot so Velikorusi, da se z eno besedo enota ruskega naroda trga na da dela, eden severni, Velikorusi ali Rusi kat'eksohen, Rosijani — po Moskvi, ki jih je v zgodovini združila in ustvarila; tudi: Moskali, Moskviči — drugi pa na jugu — zvani Malorusi, Južni Rusi ali novejše — Ukrajinci.

To je podlaga in os znanega veliko-maloruskega spora. —

(V imenih se dosedaj ni dosegla sloga. Velikorusi in tujina rabijo po stari navadi najbolj imeni Velika Rusija — Mala Rusija z ozirom na zgodovinsko ime Male Rusije, za Galicijo in Vladimirje. Redkeje čitamo tudi ime Južni Rusi. — Malorusi sami slišijo manj radi ta imena in dajejo zato v poslednjem času prednost drugemu, krajnemu imenu — Ukrajinci. Galičani rabijo ime Rusin, — adj. ruskij nasproti Rosijanin, rosijski, ki je nastalo uprav na rusko-poljski meji, kjer pa se za gališko mejo ni še sprejelo. Nemci pišejo latinizirano "Ruthene". — Še drugače, tudi le pravopisno so jih razločevali, toda to ni doseglo posebne veljave. V teku strastnih razporov med obema narodnostima so nastali na obeh straneh tudi bolj grobi priimki. Najbolj pogostoma slišimo Velikoruse imenovati "Kacape", "Hazare" in Maloruse "Hohle").

Ni dvoma, da ima ves resni razpor stare in naravne korenine, zakaj diferencijacija severnih Rusov od južnih se je pojavila davno in se razvijala, počasi sicer, toda neprenehoma. Tudi politične razprtije in nasprotja so od davna med Veliko in Malo Rusijo in vse življenje je bilo mnogo vekov različno.

Toda vkljub vsemu temu ni bilo prej narodnostnega razpora med Velikorusi in Malorusi v sedanjem smislu. Pri vsem tem sta se nasprotno obe stranki čutili soseдnji, da, eno, kakor se vidi na primer iz vzrokov, vsled katerih se je podvrgel Moskvi, carju Alekseju Mihajlvoiču, leta 1653 Bogdan Hmjelnicki, ko je trgal Ukrajino od Poljske.

Toda visoka stopnja razpora in deloma tudi bistvo tega, kar danes tvori vsebino spora obeh ruskih narodnosti, je pravzaprav šele delo poslednjega stoletja.

Razpor je dobival v teku XIX. stoletja svoje vzroke in snov glavno iz teh treh virov:

1. — iz težnje po ustanovitvi, oziroma obnovi samostojnega slovstvenega jezika in samostojnega maloruskega slovstva;

2. — iz vrst znanstvenih diskusij o tem, kako je razmerje med Velikorusi in Malorusi, in to glavno na jezikoslovnem in antropologičnem polju, in slednjič in glavno

3. — iz dosedanjega političnega in socijalnega položaja Malorusov v ruski državi in iz splošnega razvoja socijalno-demokratičnih idej v zadnjem času.

Tako se je tudi zgodilo, da prehaja danes razpor čim dalje bolj s slovstvenega in znanstvenega polja na — politično.

Razpor se je začel s slovstvenim preporodom maloruščine leta 1798, ko je izdal J. P. Kotljarevskij svojo travestirano Eneido. Od tega časa vidimo vedno rastočo težnjo po malorusko pisanem slovstvu. Toda kmalu je bil tem težnjam za petami tudi vladin pritisek, vsled nezaupanja in vsled mnenja, da lahko taka separatistična slovstvena težnja nazadnje škoduje enoti države; ta pritisek se je pojavil v obliki nekolikih ostrih prepovedi tiska in razširjanja maloruskih knjigah z malimi izjemami, glavno l. 1847, 1863 in 1876.

Samo da so te prepovedi dosegle ravno nasprotno od onega, kar so hotele. Težnja po slovstveni samostojnsti in književnem malruskem jeziku ni zaspala, da, čim bolj je bila dušena, tem bolj je dobivala moči, posebno ko je bila prenesena na svobodnejša tla vzhodne Galicije.

Kakor to književno gibanje, so prispeli k poglobitvi in ukorenitvi razpora tudi razni "znanstvni" spori o razmerju Velikorusov napram Malorusom, ki so nastali vsled različnih znanstvenih stališč.

Pojavilo se je to posebno vsled velike diskusije o starodavnosti maloruščine, posebe o starodavnosti Malorusov na Kijevskem, o vprašanju, kdo je vstvaril prvo rusko zgodovino in prvo rusko znanstveno književnost v kijevski državi. Tako je diskusija kulminirala prvič v letih petdesetih z nastopom Sreznjevskega, Lavrovskega in glavno M. Pogodina, ki je dokazoval, da so velikoruski predniki prebivali do XIV. veka na Kijevskem, da so početki zgodovine in književnosti njihovi in da so — Malorusi prišli sem šele po tatarskem navalu od Karpatov, — teorija, ki pa je takoj našla vrsto odločnih nasprotnikov med maloruskimi zgodovinarji, ki je bila pomeje obnovljena s trudom na koncu XIX. stoletja na jezikovnem temelju z vrsto del Al. Sobolevskega, ki pa so

PLAKAT ZA TRETJE POSOJILO SVOBODE.
Ta plakat je narisal slikar s posebnim ozirom na "boy scoute", ki so se zelo odlikovali v kampanji za I. in II. posojilo svobode.

jo z nič manjšim trudom zopet zavračali zgodovinarji N. Daškevič, V. Antonovič in H. Hruševskij.

Pri teh razporih je naravno, da ni ostalo samo pri vprašanju po starodavnosti maloruščine na Kijevskem, ampak da je prešlo tudi k diskusiji, kaka je stopnja razlike med obema narodoma, velikoruskim in maloruskim, je li mogoče z jezikovnega stališča priznavati en ruski jezik z dvema dialektoma, ali dva različna ruska jezika — oziroma dva razna slovanska jezika.

Tudi te debate in polemike, ki so jih imeli izvrstni ruski in slovanski filologi, so močno prispeval k razvoju težnje, oba rodova teoretično kar najbolj oddaljiti in poglobiti prepad med njima.

Toda ta teoretična težnja ni ostala omejena samo na jezikovno polje, dasi se je pojavljala tukaj najbolj pogosto in najbolj znanstveno. Že M. Maksimovič je menil, da se morata razločevati v Rusiji ne le dva jezika, ampak tudi dva različna narodna tipa, samo da ni svoje teorije trdno formuliral. To je napravil in s tem povzročil tudi močen prevrat v dosedanjem naziranju N. L. Kostomarov in za njim vrsta delavcev na antropologičnem polju.

Kar se je Maksimoviču zdelo težko, — formulirati bolj strogo razliko — je napravil Kostomarov lahko in v spisu objavljenem leta 1861, kjer je **pokazal razliko zgodovine, jezika, navad, značaja, telesne zunanjosti — z eno besedo vsega življenja obeh rodov in je postavil teorijo, da nisa samo dva ruska jezika, ampak da sta naravnost dve ruski narodnosti, v celi podlagi različni in samo po zgodovini združeni v eno vidno celoto.**

In ta teorija Kostomarova je našla velikanski odmev, razvijala se je naprej v tem smislu, da je od teh dveh narodnosti pravzaprav samo ena, in to južna, maloruska, čisto slovanska, dočim to, kar prebiva na severu in vzhodu od črte Dvina-Dnjeper, niso Slovani, ampak bolj ali manj poslovanjeni Finci, Tatari ali Turanci, katerih celo življenje, posebno pa absolutistične državne forme so azijskega izvira in značaja.

To mnenje, vsled katerega so si bili seveda ustanovniki teorije o dveh narodnostih sami oddaljeni, je našlo ugodna tla pri Poljakih, pobitih in razkačenih vsled nove nesrečne revolucije leta 1863, in v njihovi pariški emigraciji se srečavamo z glavnimi propagatorji novega nazora o postanku in razliki vzhodnega Slovanstva.

Pri Malorusih ni našlo takih tal, toda tudi tam tiči na mnogih krajih in priimek "Hazari", ki ga slišimo pogosto v strastnin bojih, korenini in izhaja iz podobnega, — seveda **popolnoma napačnega mnenja o postanku Velikorusov.** —

Bolj znanstveno so se lotili tega vprašanja antropologi, ki so kazali na velike antropologične razlike med Velikorusi in Malorusi, ki so se videle posebno v krajši obliki lobanje pri poslednjih (v poprečni brahicefaliji) in v temni kompleksiji v primeri s pretežno svetlim plemenom Velikorusov, pri čemer so dokazovali, da je ta temni brahicefalni tip pravi, čisti tip slovanski.

Toda tudi to teorijo, dasi govori zanjo cela vrsta dat, moramo imeti za nedokazano. Zakaj druga, ki ima čisti tip beluruski in velikoruski za pravi tip prvotnih Slovanov, je vsaj ravno tako zelo utemeljena. In razlike v notranjosti obeh skupin so pogosto večje nego med obema skupinama.

Na tak način, iz teh izvirov in iz teh vzrokov je nastal in se nadaljeval veliko-maloruski razpor in je danes dospel tako daleč, da se smatrajo maloruski inteligentje s prepričanjem za samostojen slovanski narod in za ta svoj "ukrajinski" narod zahtevajo vse naravne pravice, ki mu za njegovo avtonomijo in daljši razvoj geslo. In te zahteve danes ne gredo samo za šolami z maloruskim učnim jezikom, za literarno svobodo, ampak tudi za priznanjem **politične samovlade.**

Zmernejši in realnejši del rodoljubov, ki računa z danimi razmerami, zahteva avtonomijo Ukrajine v mejah enotne ruske države, radikalna krila gredo seveda dalje in so si — zanašajoč se na nevzdržljivost dosedanje organizacije ruske države — postavila za cilj popolno ločitev, ustvaritev svobodne, samostojne Ukrajine na socijalno-demokratični podlagi.

Ako smem na tem mestu povedati svoje mnenje o bodočnosti in koristi teh teženj in ciljev, se vkljub temu, da spadam med one, ki priznavajo za naravno in pravo, da bi ruska vlada ugodila upravičenim zahtevam Malorusov — vendar ne obotavljam izreči prepričanje da je — vkljub vsem gori omenjenim razlikam toliko skupnega v zgodovini, tradiciji, veri, v jeziku in kulturi Velikoursov in Malorusov — da, tudi postanek je skupen — da sta v očeh nekoliko ob strani stoječega objektivnega opazovavca — **oba dva rodova samo dela enega velikega ruskega naroda;** in kakor s slovanskega, tako moramo tudi n. pr. z ruskega ali češkega stališča želeti, da bi bila ta enta pri polnem vzajemnem respektiranju pristojnih potreb in zahtev obeh rodov ohranjena na zunaj tudi s politično vezjo enotne **države in kolikor mogoče v enotnem slovstvu in v enotnem slovstvenem jeziku. Vsaj na polju velike literature. Saj je bila literatura** do konca XIX. stoletja sploh skupna in še največji pisatelji XIX. stoletja so bili last — obeh strank.

Najmrzlejši prostor

Zavihaj si svoj ovratnik na zimski suknji, potisni svoje roke v največjo globino žepov in čitaj glede "mrzlega tečaja" v severni Sibiriji, kjer govore domačini z blaženostjo o ledenih gorah Grenlandije in o sličnih sorazmerno "gorkih" krajih.

V mestu Verhojansk, ki bi prav gotovo nikdar ne imelo nobenega prebivalca, če bi vlada prejšnjega carja ne pošiljala tjakaj ob priliki skupin političnih kaznjencev, je padla temperatura že pogosto na 92 stopinj pod ničlo, kar pomeni "rekord" za celi svet, — se glasi v "Popular Science Monthly".

Dočim so pokrajine krog severnega in južnega zemeljskega tečaja ob vsakem času mrzle, nudi sibirski severni tečaj svojim prebivalcem poletenski odmor, ko spleza toplomer pogosto do višine 80 stopinj nad ničlo. Tekom te kratke poletenske dobe izvajajo žarki solnca, ki ostane nekaj časa poletja noč in dan nad obzorjem, neizmerno pospeševalen vpliv na vegetacijo in tla so posuta z neštevilnimi cvetlicami.

PEČAT NA PAPIRNEM DENARJU.

Ostanek iz revolucijskih dni, ko nismo bili še združeni v en narod, se nahaja še vedno na našem papirnem denarju. Pečat, ki je viden na vsakem denarju, izdanem od vlade, vsebuje okrajšane besede: THESAUR. AMER. SEPTENT. SIGI. Polna fraza se glasi: Thesauri Americani Septentrionalis Sigillum, kar pomeni: Pečat zak'adnice Severne Amerike.

Naši predniki so bili mnenja, da je treba povedati po latinski, če se hoče povedati kako stvar z dostojanstvom.

Ponoven odmev.

V Shippley cerkvi, Sussex, Anglija, je bil prej odmev, ki se je ponavljal enoindvajsetkrat. Najbolj značilen izmed številnih odmevov je bil oni Simonetta palače v bližini Milana, ki je ponovil odmev strela iz pištole petdeset ali šestdesetkrat. V katedrali v Girgenti, na Sieiliji, je mogoče s stopnje pred velikim oltarjem slišati vsako šepetaje napravljeno opazko nekako sto čevljev v razdalji. Neko spovednico so nekoč postavili indiskretno na to mesto ter se poroča, da se je razkritelj odmeva zabaval na ta način s poslušanjem spovednih tajnosti marsikatere lepotice.

Bolivia je zgradila cesto za avtomobile, ki gre preko pogorja And ter se dviga 17,000 čevljev nad morsko gladino.

•

Nizozemski farmerji so iznašli način, kako postopati s stepnim grmičevjem, da se ga lahko uporabi kot krmo za živino.

•

Dovoljen je patent za nove vrste mišnice, katero se pritrdi na posodo z vodo tako, da padejo miši v vodo potem ko so splezale po neki deščici, da pridejo do vode.

•

Najboljši čas za ohžalovanje vaših napak je takrat, predno jih storite.

Rad bi izvedel za svojega brata JAKOBA TUŠEK, podomače Rusec iz Gorači št. 12, občina Čabar, Hrvatska. Pred enim letom se je nahajal nekje v Pennsylvaniji; v Združenih državah se nahaja že 4 leta. Rad bi tudi izvedel za svoji dve sestri ANTONIJO in MARIJO TUŠEK; nahajata se že 5 let v New Yorku. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za kojega naslov, da mi blagovoli naznaniti, ali se mi pa naj sami javijo na spodaj navedeni naslov. Ne iščem jih zaradi kakih novic, ampak samo, da bi si dopisovali. — Frank Tušek (Rusec), Staves Camp, Mitchiner, La. (30-3—2-4)

ŽENITNA PONUDBA.

Mladenič, star 28 let, se želim seznaniti s Slovenko v starosti od 15 do 25 let. Na denar se ne oziram, pač pa želim pošteno Slovenko. Katero veseli, naj mi piše in če mogoče pošlje sliko.

Andrew Zamisel,
Box 293, Hooversville, Pa.

VABILO
na
PLESNO VESELICO,
katero priredi
dr. Gorjanski Hrib št. 91 SDPZ.
v Greensburgu, Pa.,
v soboto dne 6. aprila 1918
v dvorani Mrs. Mary Miheuc
na Haydenville.
Začetek ob 6. uri zvečer.
Vstopnina za moške $1.00, dame so vstopnine proste.

Tem potom vljudno vabimo vse člane omenjenega društva, kakor tudi člane sosednih društev ter vse rojake in rojakinje iz okolice Greensburga, da se kolikor mogoče v obilnem številu vdeleže naše veselice. Za dober prigrizek, kakor tudi sredstvo proti suši v grlu bo preskrbljeno.

Na veselo svidenje 6. aprila!

Odbor.

Naši zastopniki,

kateri so pooblaščeni pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Naročnina za "Glas Naroda" je: za celo leto $3.50, za pol leta $2.00 in za četrt leta pa $1.00. Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jih rojakom priporočamo.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.
Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Škrabec.
Leadville, Colo.: John Hočevar.
Pueblo, Colo.: Peter Culig, John Germ, Frank Janesh in A. Kochevar.
Salida, Colo. in okolica: Louis Costello.
Somerset, Colo.: Math. Kernely.
Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.
Chicago, Ill.: Jos. Bostič, Jos. Blish in Frank Jurjovec.
Joliet, Ill.: Frank Bambich, Frank Laurich in John Zaletel.
La Salle, Ill.: Matija Komp.
Livingston, Ill.: Mih. Cirar.
Mascoutah, Ill.: Fr. Augustin.
Nocomis, Ill. in okolica: Math. Gaishek.
North Chicago, Ill. in okolica: Anton Kobal in Math. Ogrin.
So. Chicago, Ill.: Frank Černe.
Springfield, Ill.: Matija Barborič.
Waukegan, Ill. in okolica: Math. Ogrin in Frank Petkovšek.
Cherokee, Kans.: Frank Režisnik.
Franklin, Kans. in okolica: Frank Leskovic.
Kansas City, Kans.: Geo. Bajuk in Peter Schneller.
Ringo, Kans.: Mike Pencil.
Kitzmiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec.
Baltic, Mich.: M. D. Likovich.
Calumet, Mich. in okolica: M. F. Kobe, Martin Rade in Pavel Shaltz.
Chisholm, Minn.: Frank Govže, Jak. Petrich.
Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouže, Jos. J. Peshel, Anton Poljanec in Louis M. Perušek.
Eveleth, Minn.: Louis Govže in Jurij Kitze.
Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Great Falls, Mont.: Math. Urih.
Klein, Mont.: Gregor Zobec.
Roundup, Mont.: Tomaš Paulin.
Govanda, N. Y.: Karl Sternša.
Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.
Barberton, O. in okolica: Math. Kramar.
Bridgeport, O.: Michael Kočevar.
Collinwood, O.: Math. Slapnik.
Cleveland, O.: Frank Sakser, Jakob Lebeve, Chas. Karlinger, Frank Meh in Jakob Resnik.
Lorain, O. in okolica: Louis Balant in J. Kumše.
Niles, O.: Frank Kogovšek.
Youngstown, O.: Anton Kikelj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin in J. Misley.
Allegheny, Pa.: M. Klarich.
Ambridge, Pa.: Frank Jakše.
Besemer, Pa.: Louis Hribar.
Broughton, Pa. in okolica: Anton Ipavec.
Burdine, Pa. in okolica: John Demšar.
Canonsburg, Pa.: John Koklich.
Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk, Vid Rovanšek.
Claridge, Pa.: Anton Jerina in Ant. Kozoglov.
Export, Pa.: Louis Supančič.
Forest City, Pa. Mat. Kamin in Fr. Leben.
Farell, Pa.: Anton Valentinčič.
Greensburg, Pa. in okolica: Frank Novak.
Hostetter, Pa. in okolica: Frank Jordan.
Imperial, Pa.: Val. Peternel, box 172.
Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.
Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osolnik.
Manor, Pa. in okolica: Fr. Demšar,
Moon Run, Pa.: Frank Maček in Fr. Podmišek.
Pittsburgh, Pa. in okolica: U. R. Jakobich, Z. Jakshe, Klarich Mat., I. Magister.
Reaing, Pa. in okolica: Fr. Špehar.
South Bethlehem, Penna.: Jernej Koprivšek.
Steelton, Pa.: Anton Hren.
Turtle Creek, Pa. in okolica: Frank Schifrer.
West Newton, Pa.: Josip Jovan.
Willock, Pa.: J. Peternel.
Murray, Utah in okolica: J. Kastelič,
Black Diamond, Wash.: G. J. Porenta.
Davis, W. Va. in okolica: John Brosich in John Tavželj.
Brosich in John Tavželj.
Korenchan.
Milwaukee, Wis.: Andrew Fon in Josip Tratnik.
Sheboygan, Wis.: Anton Ilc, John Stampfel in H. Svetlin.
West Allis, Wis.: Anton Demšar in Frank Skok.
Rock Springs, Wyo.: Frank Fortuna, A. Justin in Valentin Marcina.

Posebno naznanilo.

Doktor Cowdrick, največji špecialist, je prinesel s seboj v Cleveland vse svoje nadčlovečne stroje za zdravljenje bolnih moči in žen. Tukaj bo nadaljeval isti uspešni način zdravljenja, kakor ga je uporabljal v najboljših klinikah v Evropi. Poleg tega ne računa nič za nasvete in preiščo vsako bolno osebo s X-žarki brezplačno ako se pusti potem pri njem zdraviti. Vsesno je kdo in kake Vas je zdravil, ali kako dolgo ste že bolni; pridite k temu velikemu Specialistu in pokažite mu kaj more za Vas storiti.

Ali imate

bolečine v želodcu, ali imate katar, bolečine na jetrah? Revmatizem, glavobol, zaprtje? Nečisto kri, bolečine in težave v želodcu, nervoznost, onemoglost, kile, slabost, slabo spanje, privatne bolezni, itd.

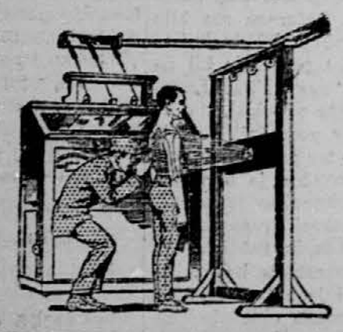

Vaša priložnost.

Sedaj imate priliko, da vprašate največjega živečega specijalista, ki Vas prejme natanko z X-žarki. Če nikdo ni nudil take lepe prilike bolnim moškim in ženskam v tem mestu. Nujno Vas opozivljamo, da nas takoj vprašate za svet. Ne čakajte, odlašanje je nevarno.

ZA $1000.00 X-ŽARKOV SE RABI ZA PREISKAVO IN ZDRAVLJENJE

AKO STE BOLNI.

Pridite takoj in pustite se natanko preiskati po tem Specialistu; potem bodete vedeli za Vaše pravo bolezen in ako morete ozdraveti. Njegov uspeh je dober glas po posledica vestne preiskave in učenih metod, katerih se poslužuje v vsakem slučaju. Njegovi različni stroji, katere je nabral z vseh delov sveta, tvorijo najpopolnejši in najboljši urad v tem mestu. Tukaj morete najti mnogo čudodelnih strojev, ki dosežejo svoj namen, ku vse drugo ni več pomagalo. Je vsesno, kaka je Vaša bolezen; ako zdravnik najde, da je ozdravljive, se bodete prepričali, kakor hitro čas prične zdraviti, da ste na potu boljšanje in stalnega zdravja. Zdravnik ne mara denarja, ako niste dosegli popolnega uspeha. Oglasite se pri njem in povejte mu svojo bolezen privatno in zaupno.

DOCTOR COWDRICK, Specialist

2047 East 9th Street 4th Floor Betw. Euclid & Prospect, Cleveland, O.

Uradne ure: od dopoldneva od 9. ure zjutraj do 8. zvečer. Od nadelja od 10. do 1.

Vonj Sumatre

DETEKTIVSKA POVEST.

Pred nekako desetimi leti so oblasti izvedele, da delujejo tihotapci s Sumatra tobakom v velikem obsegu. Carinski kolektorji v različnih pristaniščih niso mogli razkriti identiteto tihotapcev. Inšpektorji so bili pozorni, a njih kričeče modre uniforme v družbi z blestečimi gumbi so naščile vse njihove napore.

Posledica tega je bila, da so določili špecijalnega agenta zakladniškega urada, katerega bomo imenovali Clark, za ugotovljenje te stvari, ter so mu dali pomočnika, nekega mladega človeka, po imenu John Bakerja. Clark se je lotil svojega dela z velikim premislekom. Najprvo je ugotovil koliko približno znaša vrednost Sumatra tobaka, katerega se proda v New Yorku tekom enega fiskalnega leta in nato je ugotovil vrednost pošiljatev, glede katerih se je plačalo predpisano carino. Posledica tega raziskovanja je bila, da je opazil Clark precejšno razliko, katere si ni mogel razlagati na noben drug način kot s hipotezo sistematičnega tihotapstva.

Clark in njegovi pomočniki so obiskali enega izmed pomolov, kjer se je ustavila ladja, ki bi mogla eventualno nositi te vrste tobak. Na doku ali pomolu je vladala velika konfuzija. Potniki, ko jih prtljago se je preiskalo, so odšli, dočim so se drugi, prisiljeni čakati na inšpektorje, bedasto sklicevali na postave domače dežele. Nek voz pošte Združenih držav je pridirjal skozi zvito črto vozov na doku ter se končno postavil pred en izhod s parnika. Kakega poducata poštnih vreč so vrgli v voz ki je nato zopet hitro odpeljal. Nato je prišel voz z napisom 'Snow Flake Laundy' ter se postavil na mesto, kjer je stal prej poštni voz. Steward in njegovi pomočniki so potisnili par več perila v voz in tudi ta je odrinil. Med tem časom je prišlo nekaj reda v to zmešnjavo. Clark, ki je skušal videti kakih stvari naenkrat samo z enim parom oči, je nato rekel svojemu pomočniku, da je čas za odhod.

V veliko presenečenje mladega moža je nato predlagal, naj se oba napotita na deželo, kjer bi mogel posvetiti celemu slučaju svojo največjo pažnjo ter zbrati svoje misli. Prepotovala sta veliko milj ter prišla nazaj v večernem mraku. Ko pa sta ravno dospela do zunanjih meja mesta, se je omehčala konju, ki je vlekel njujin voz, podkev na desni prednji nogi. Clark je stopil iz voza ter potegnil podkev s kopita kot je pač najboljše mogel. Zatem pa se je pričel ozirati po kaki kovačnici v bližini. Prehodila sta že številno blokov ter končno zagledala zaželjeno kovačnico. Nahajala se je na enajsti Avenue. Kovač je sedel pred svojo delavnico ter počival po trudapolnem dnevnem delu. Puhal je iz svoje dolge pipice ter je bil videti zadovoljen s celim svetom. Dočim je delal pri konju, so oči detektiva blestele in ko je bilo delo dovršeno, se je spustil Clark v tajen pogovor z kovačem. Ko sta odšla iz kovačnice, je rekel detektiv proti svojemu pomočniku:

— Zelo vesel sem, da sva se ustavila v tej kovačnici, kajti dozdeva se mi, da sem rešil skrivnost vtihotapljenega Sumatra tobaka.

Bilo je teden pozneje, ko sta se zopet vrnila na pomol one parobrodne družbe, katerega sta bila obiskala teden preje. Vlada je ista konfuzija in kot prvič, je bil na mestu tudi voz 'Snow Flake Laundry'. Ko je ta voz odpeljal, sta detektiv in njegov pomočnik skočila v neki taksikab ter pričela z lovom na voz. Zasledovanje je bilo precej živahno in končno je zavozil voz s perilom skozi vrata nekega velikega dvorišča in proti vhodu neke majhne in razbite bajte. Detektiv je skočil iz avtomobila ter zapazil od vremena obledelo znamenje nad vratmi te koče, ki se je glasilo "Snow Flake Laundry". Šel je v poslopje ter našel, da je to dejanski hlev, razdeljen v dva dela. Prav v sredini je bila nenavadno široka dvojna ograja, ki je zamogla sprejeti dva konja ter voz sena. Clark si je natančno ogledal celi prostor ter ga preiskal. Otipal je vsako desko, vsak žebelj in vsak kos železa, katerega so rabili v tem čudnem hlevu. Konečno se mu je izvil iz prsi klic zadovoljstva, kajti potegnil je bil za nek zapah ter odprl vrata, ki so vodila v hodnik, koncem katerega je stalo skladišče, zgrajeno iz opeke. — Potrkal je na vrata tega poslopja in ko so se odprla, si je izsilil pot v poslopje, dočim mu je mladi pomočnik sledil. Stražnik se je sicer jezil radi tega vloma, a ko je izvedel, da prihajata oba obiskovalca iz zakladnikega urada Združenih držav, se je takoj ublažil ter postal zelo poslušen.

Clark je preiskal prostor ter konečno pokazal s svojim dolgim in suhim kazalcem v smeri proti kosu neke zavese. V naslednjem trenutku je potisnil to zaveso na stran ter zapazil dva svežnja perila, katera so bili vzeli s parnika. Hitro je vrgel oba na tla ter odprl. V medli luči skladišča je bilo zapaziti sklad za skladom najfinejšega Sumatra tobaka.

Pri sodnijski obravnavi, ki je sledila na to, so bili spoznani neki kuhar, brivec in pomožni steward velike parobrodne družbe krivim zarote ter so jih obsodili na daljše zaporne kazni. V oni noči pa je vprašal pomočnik Clarka, na kak način je bil rešil to skrivnost.

— To je bil zgolj slučaj, moj dečko, — je rekel Clark z dobrohotnim smehom. — Celo stvar bi se lahko imenovalo "Povest o srečonosni podkvi".

— Pojasnite to natančnejše, — je prosil pomočnik.

— No, zgodilo se je na ta način: — Bil sem skoro na koncu svoje umetnosti, kajti nobenega dela nisem imel ter se vpraševal, kje bi bilo mogoče dobiti kak ključ k tej skrivnosti, ko je ona plemenita žival, ki naju je povedla na izprehod, izgubila svojo podkev. Vi se tega gotovo spominjate. Ko sem govoril z onim kovačem, sem postal pozoren na vonj tobaka, katerega je ta mož kadil. Bil je preveč dober ta vonj, da bi bil pravilen. Kovač ponavadi kadi najmočnejšo in najslabšo vrsto tobaka, a tukaj je bil mož, ki se je poslževal vrste, ki je ponavadi prihranejna za bogate ljudi. Vprašal sem ga kot slučajno, kje je dobil tobak. Rekel mi je, da mu ga je dal eden njegovih znancev. Ko sem ga natančnejše izpraševal, mi je povedal, da vozi ta znanec voz za "Snow Flake Laundry". Pri imenovanju tega imena mi je srce skoro poskočilo do goltanca. Spomnil sem se, da je bil to voz, ki je vzel umazano perilo z osumljenega parnika. Ostalo vam je znano. Ogledal sem si načrt tega mesta ter nato obiskal hlev "Snow Flake Laundry", kjer sem našel skrivna vrata. Kar je sledilo, vam je znano, a rečem vam, kot v pričetku, da je bil to slučaj ali sreča, — kar se vam pač zdi, — ne pa moja izurjenost.

Težka odločitev.

Nova odredba v nekem premogorovu je zahtevala, naj vsak premogar označi s kredo število vozov izkopanega premoga. Neki rudar, po imenu Rudolf, je napolnil enajsti voz ter ga označil s številko 1. Ko je nekaj časa premišljal, je spustil tako označeno karo naprej. Neki drugi premogar, ki je to zapazil, je mislil, da se je Rudolf zmotil ter ga je vsled tega opozoril na to, da je označil karo s številko 1 mesto s številko 11.

— Da, vem to, — je rekel Rudolf, a nisem mogel iznajti, na katero stran spada ona druga številka 1.

Vojaki iz papirja.

Neki ameriški vojak v fortu Sheridan, Ill. je izumil vojaka iz debelega papirja, katerega ni na razdaljo petdesetih korakov razločiti od živega. Take vojake iz papirja bi se lahko rabilo kot vado, da se obrne nanje ogenj Nemcev, posebno pa ostrostrelcev, kar bi lahko veliko pripomoglo k varanju sovražnika v zakopih.

Nekateri ljudje so tako pesimistični, da nosijo senčnice za oči odinole raditega, da nemorejo videti solnčne strani gotovih stvari.

RUBIKON V FRANCOSKI ZGODOVINI.

Kot je bilo čitati te dni je dal francoski ministrski predsednik Caillaux Dossier-ju z njegovimi prekucuškimi načrti označbo "Rubikon", torej zgodovinska ime reke, vsled koje prekoračenja od strani Julija Cezarja leta 49 pred Kr. se je pričela državljanska vojna. Pri tej priliki se opozarja v francoskem časopisju na to, da je igrala ta beseda že preje v francoski zgodovini važno ulogo, namreč pri državnem preobratu od strani Napoleona III. dne 2. decembra 1851. Njegov napol brat Morny je pričakoval na večer 1. decembra v Komični operi, kjer se je igralo neko opero Halevy-ja trenutka, ko naj se poda v Elyse k zadnjemu posvetovanju zarotnikov. Pojavil se je sedaj v tej, sedaj v oni loži. Zadnja, katero je obiskal, je bila zasedena od žene nekega prejšnjega ordonančnega častnika Louis Filipa.

— Glasi se, — je rekla ona ironično, — da se bo pometlo z zbornico. Na kateri strani stojite vi?

— Madama, — je odvrnil Morny, — če se bo pometalo, bom stal na strani držaja. Nato se je podal v kabinet Louis Bonaparta, kjer so bili že zbrani Mauquard de Persigny, policijski prefekt de Maupas, vojni minister Saint Arnauld in ordonančni častnik predsednika republika de Beville ter končno Fleury, kojega naloga je bilo prvo dejanje preobrata, namreč zasedenje državne tiskarne.

— Nikdo nima nobenega pojma, — je rekel Louis Napoleon, ko je vstopil. Z malim ključkom, katerega je nosil na svoji verižici, je odprl tajni predal svoje pisalne mize, ki je vsebovala zapečaten paket. Iz tega svežnja, ki je nosil naslov "Rubikon", je vzel odlok, katerega je izročil v roke Morny-a. Bilo je njegovo imenovanje ministrom za notranje zadeve. Gospod de Bevilel je dobil dekrete in pozive, katere naj bi se nabilo drugi dan, da jih ponese v narodno tiskarno. Gospoda de Persigny se je označilo kot posebnega komisarja pri polkovniku Lespinasse, kateremu je bila poverjena naloga polastiti se zakonodajne zbornice.

Louis Napoleon je pričel nato korakati z gospodom Moquard po sobi gorindol ter si smeje izslikal, kako se bosta obnašala oba najmanjša člana zakonodajne zbornice, Thiers in Baze, ko se ju bo v jutru naslednjega dne še v postelji aretiralo.

Ženske v vojni.

MARTA WASHINGTON, — JUNAKINJA IZ VALLEY FORGE.

Ženska lepega obraza, stara nekako štirideset let, je opustila življenje komforta, brezdelnosti in bogastva, da se posveti stvari, ki je pomenjala, vse za njenega oboževanega moža. Ta ženska je bila Marta Dandridge Washington.

Revolucijska vojna se je ravnokar pričenjala. George Washington se je v prvem pričetku vpisal v precej majhno skupino domoljubov. Neki Tory-prijatelj (Tory-ji so bili pristaši angleške vlade in kralja) je pisal Mrs. Washington ter označil ta njegov korak kot "bedasto dejanje". Rekel je tudi, da bo prineslo to dejanje strašne posledica zanjo in za njenega moža. Marta Washington je pisala nazaj pismo, ki je danes za Amerikince prav tako navdušujoče kot je bilo leta 1775, — pismo, katerega se je vredno spominjati.

— Da, jaz vidim vnaprej posledice, temne dneve, domačo srečo prekinjeno, družabna veselja opuščena ter tudi možno večno ločitev, — je pisala. — Moj duh pa se je sprijaznil s tem. Moje srce je pri stvari in George ima prav. On ima vedno prav. Bog je obljubil varovati pravične in jaz mu hočem zaupati.

Zapustila je svoj lepi dom v Mont Vernon ter z veseljem sledila vsem doživljajem svojega junaškega moža v neprilikah in težkočah taboriškega življenja. Patrick Henry in Edmund Pendleton in drugi kongresniki so se oglasili, da izkažejo čast Washingtonu in njegovi ženi tekom prvih dni negotovega in temnega boja. Pendleton je pisal glede tega obiska:

— Mrs. Washington je govorila z nami nalik špartanska mati s svojim sinom, predno je slednji odšel v boj. — Upam, da boste vi vsi stali trdno, — je rekla. — Vem, da bo George stal!

V Cambridge in v skoro vsa druga taborišča je sledila Mrs. Washington svojemu soprogu. Tam je bila deležna iste priproste in včasih pomanjkljive hrane kot navoden vojak ter je delila z njimi tudi številne nevarnosti.

Tekom strašne zime v Valley Forge se je je nazdravljalo kot angelja od strani bolnih in stradajočih vojakov. Ona zima je bila mogoče najbolj črna doba v celi zgodovini vojne. Po dolgi kampanji porazov je odkorakal Washington s svojimi raztrganimi in izčrpanimi četami v gričevje Valley Forge, katero mesto se nahaja nad Philadelphijo.

Tam so zavzele čete zimska taborišča. Bila je to britko ostra in stroga zima. Lesa za kurjavo je primanjkovalo, hrane je bilo še manj na razpolago, a še najbolj je manjkalo gorskih odej, čevljev in obleke. Ljudje so puščali sledove krvi v snegu, po katerem so hodile njih bose in raztrgane noge. — Vsepovsod je bilo opaiti lakoto in boelzni so divjale strahovito.

Od jutranje zore pa do mraka se je mučila Mrs. Washington med temi četami skozi celo zimo. Prinašala je hrane in zdravila bolnim ter znala poiskati obleke in obuvala za trpeče vojake. Zaposlena je bila kot bolniška strežnica in kot splošna dobaviteljica. Obrnila je svoj hrbet maloštevilnim prireditvam dobrostoječih civilistov, nahajajočih se v bližini ter je posvetila ves svoj čas oskrbovanju bolnih vojakov.

Oblečena v ponošeno starinsko zimsko suknjo ter noseča košaro z živili in medicinami je obkrožila vsaki dan taborišče, kakorhitro je napočil dan. Ob vsakem vremenu je bila zaposlena pri svojem izbranem si delu.

Par mesecev pozneje, v New Jersey, ko je stvar domoljubov izgledala malo manj obupno, je priredil neki bogat zemljiški posestnik ples njej na čast. Mrs. Washington je prišla na ta ples oblečena v mnogokrat popravljeno, doma izdelano obleko, katero je bila nosila v Valley Forge. V pojasnilo na naslov hišne gospodinje, ki je bila zelo nališpana in v drago ceni obleki, je pokazala na svojo obleko ter rekla:

— Jaz nosim to obleko kot vzgled ekonomije za ženske revolucije.

Neki življenjepisec pravi:

— Dasiravno je pred vojno posvečala veliko pozornosti svoji obleki kot je bilo primerno za njeno bogastvo in družabno stališče, se je kljub temu vedno le oblačila v obleke, katere so spredli in stkali njeni lastni uslužbenci v Mount Vernon.

Celo po končani revoluciji, ko je reakcija od težkoč in pomanjkanja zavedla ljudi, da so se oblačili preko njih sredstev ter bedasto zpravljali denar, je Mrs. Washington še vedno skušala ustaviti to epidemijo ekstravagance s tem, da se je oblačila na najbolj priprosti način in da je naročila ceneno in priprosto hrano.

V kratkem je bila to idealna žena za domoljuba, junaka-vojaka ter živ vzgled za one, ki mrmrajo, ko jih sila vojne oropa nekaterih njih nepotrebnih luksurijoznosti.

Prva živinozdravniška šola.

Prva živinozdravniška šola na svetu je bila otvorjena leta 1742 v Lyonu, Francija ter ji je načeloval neki Claude Bougelat. Prvotni odvetnik je opustil tako svoj posel potem ko je dobil neki kriviičen proces za svojega klijenta. Nato se je posvetil študiju bolezni živali. Šola, katero je ustanovil on, je kmalu dobila naslov "kraljeve šole" ter postala slavna po celi Evropi.

Kot mladenič je služil Bourgelat v nekem kavalerijskem polku in to je pomenilo pričetek njegove ljubezni do živali, posebno do konj. Londonski veterinarski kolegij, prvi te vrste v Angliji, je bil ustanovljen v Camden Town leta 1791, dočim je bil ustanovljen leta vorški veterinarski kolegij leta 1857 kot prvi v Združenih državah.

Najnovejša iznajdba.

Iznašlo se je nove vrste peto, ki se vrti krog svoje osi in katero drži trdno na mestu vijak. Namen te nove pete je, da se jo na vseh krajih enako obnosi. Peto se lahko omehča s pomočjo orodja ter jo obrne naokrog, tako da pride neobrabljena stran v ozadje.

Chicago ima več telefonov kot cela Francija, in v enem samem poslopju v New Yorku, v katerem se nahajajo številni uradi, je več telefonov kot v celem grškem kraljestvu.

Slovenska-Hrvatska Zveza

v Združenih Državah Ameriških in Canadi.

Ustanovljena 1. januarja 1903 v Calumet, Michigan.

Inkorporirana 11. junija 1906 v državi Mich.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK GREGORICH, Box 29, Dodgeville, Mich.
Podpredsednik: GEORGE KOTZE, 115 Grant Avenue, Eveleth, Minn.
Prvi tajnik: ANTON GESHEL, Borgo Block, Calumet, Mich.
Zapisnikar: MATHIAS OZANICH, Seventh Street, Calumet, Mich.
Blagajnik: VINCENT ARBANAS, First National Bank, Calumet, Mich.

NADZORNI ODBOR:

I. nadzornik: ANTON GERZIN, Eveleth, Minn.
II. nadzornik: JOHN B. MALNAR, Calumet, Mich.
III. nadzornik: PAUL SHALTZ, 209 Seventh St., Calumet, Mich.

POROTNI ODBOR:

I. porotnik: MATH. ZGONC, Box 423 Ely, Minn.
II. porotnik: VILJEM MIHELIČ, Calumet, Mich.
III. porotnik: FRANK LEVSTIK, Box 103, Aurora, Minn.

POMOŽNI ODBOR:

JOHN KAMBICH, 417 Osceola St., Laurium Mich.
LUKAS STEFANEC, Calumet, Mich.
MARKO JOTICH, Calumet, Mich.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. JOHN S. STEFANEZ, 268½ First Avenue, Milwaukee, Wis.

ODVETNIK:

ANTHONY LUCAS, Calumet, Mich.

Opomba.—Vsa dopisovanja, kakor tudi spremembe članov in članic naj se pošiljajo na glavnega tajnika: Anton Geshel, Slovenic Croatian Union, Borgo Block, 5th St., Calumet, Mich.

Denarne pošiljatve naj se pošiljajo na blagajnika: Vincent Arbanas First National Bank, Calumet, Mich.

Prošnje za novo pristople člane in članice naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika: John S. Stefanez, 268½ First Ave., Milwaukee, Wis.

Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora: Math. Zgonc, Box 423, Ely, Minn.

Uradno glasilo: GLAS NARODA.

Iz zakladniškega urada.

W.S.S.
WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE
UNITED STATES
GOVERNMENT

HRANI IN POSOJAJ SVOJE PRIHRANKE

STRICU SAMU.

On jih potrebuje sedaj!
Vi jih boste potrebovali po vojni.

KUPUJTE
VOJNO VARČEVALNE
ZNAMKE
OBVEZNICE VLADE ZDRUŽENIH DRŽAV.

Nosijo štiri odstotne obresti, plačljive na četrt leta.
Lahko pričnete
S PETINDVAJSETIMI CENTI
če kupite varčevalno znamko Združenih držav.

Vaš poštar, vaš bankir, vaš časopisu, številno drugih prodajalnih a gentur vam bo povedalo vse glede teh znamk. Oglejte si jih!

TO JE VAŠA DOLŽNOST.
TO BO OHRANILO ŽIVLJENJE
TO BO IZVOJEVALO VOJNO

MOŠKE BOLEZNI NE ZDRAVIM ŽENSK IN NE OTROK.

Slovenski zdravnik.

Dr. Koler najstarejši slovenski zdravnik, špecijalist v Pittsburghu, ki ima 28-letno skušnjo v zdravljenju vseh moških bolezni.

Hydrocele ali kilo zdravim v 30 urah in brez operacije.

Bolezni mehurja radi katerih nastanejo bolezni v krilu in hrbtu in ostale bolezni te vrste zdravim z gotovostjo.

REVMATIZEM, TRGANJE, ZASTRUPLJENJE KRVI, BOLEČINE, OTEKLINE, ŠKROFLE IN DRUGE KOŽNE BOLEZNI, ki nastanejo radi nečiste krvi, ozdravim v kratkem času, da ni potrebno ležati. Jaz rabim 606 in 904 za krvne bolezni.

Uradne ure: Vsak dan od 9. ure zjutraj do 8. ure zvečer; v petkih od 9. zjutraj do 6. popoldne; ob nedeljah od 9. zjutraj do 2. popoldne.

Dr. KOLER, 638 PENN. AVE.,
PITTSBURGH, PA.

Vojno-varčevalne znamke in Slovenci.

Zelo ugodna in redka prilika se nam nudi ravnosedaj z nakupovanjem vojno-varčevalnih znamk prihranjeni denar nadvse varno in z dobrimi obrestmi naložiti, zaeno pa tudi pokazati vladi in podanikom Združenih držav, da smo vredni zaupanja, ker nas vsled napovedi vojne Avstroogrski ne smatrajo za sovražnike. S tem smo obvarovani ogromne škode ter rešeni iz zadrege, katera bi bila prinesla nedržavljanom mnogo skrbi, neprilik in razočaranj.

Za nas Slovence bo najpripravnejše, da kupujemo znamke, katere bo mogoče dobiti skozi mesec januar po $4.12, vsak prihodnji mesec do konca decembra1918, bodo stale po en cent več; iste bomo prilepovali na takozvani vojno-varčevalni certifikat, ki je načrtan in ima prostora za 20 takih znamk. Po preteku pet let, to je dne 1. januarja 1923, bo izplačala zakladnica v Washingtonu, ali pa katerakoli pošta v Združenih državah znesek $5.00 za vsako, na certifikatu prilepljeno znamko, ali pa za ves polepljeni certifikat z 20 znamkami znesek $100.00.

Pri dvajset znamkah, katere stanejo tekom meseca januarja 1918 $82.40, bomo pridobili $17.60, ali pri eni znamki 88 centov. V slučaju, da bi bil kdo kdaj pozneje, ko bode kupil znamke v denarnih potrebah, ali pa bi jih hotel zamenjati v gotovi denar, ga bo zanje dobil lahko nazaj vsak čas, na odpoved. po preteku desetih dni s približno 3% obresti, najsibode na katerikoli pošti v Združenih državah.

Omenjene znamke prodajajo vse pošte in banke širom Združenih držav. Priporočati bi pa bilo, da se jih Slovenci kolikor mogoče nabavijo pri naši tvrdki, da potem lahko pokažemo s skupnim zneskom, kaj smo vsi skupaj storili za deželo, katera nas je sprejela v svoje naročje, nam dala kruha in zaslužka, kakor bi ga ne bili našli nikjer na svetu.

Ako se bodo rojaki odzvali našemu klicu v polni meri, v korist samim sebi, in slovenskemu narodu za ugled, bomo imeli obilo dela in skrbi brez zaslužka, toda s veseljem smo pripravljeni za velevažno stvar storiti vse, kar je v naši moči.

Na celem svetu se dandanes ne more denarja bolj varno in obrestonosno naložiti, kakor v vojno-varčevalnih znamkah Združenih držav. Vsak jih zamore dobiti v vrednosti en tisoč dolarjev, in ne več. Sezite po njih brez odloka, vsak po svoji moči.

Kadar nam pošljete denar, priložite 16 centov v znamkah za poštnino registriranega pisma, v katerem vam bomo poslali znamke.

Pripravljeni smo tudi vojno-varčevalne znamke hraniti pri nas, in v takem slučaju se nam naj pošlje poleg denarja za znamke le 3 cente za poštnino pisma, v katerem bomo poslali potrdilo.

Vsako naročilo naj bode podpisano z lastnoročnim podpisom istega, ki bode kupil znamke.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
TVRDKA FRANK SAKSER

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Darovana.

ZGODOVINSKA POVEST IZ DOBE SLOVAN. APOSTOLOV SV. CIRILA IN METODA.

Češki napisal Alojzij Dostál.

(Nadaljevanje.)

Cvetani vztrepeta srce. Tam za podirajočimi se vrati jo čaka oče, tukaj dobrotniei, najboljši prijateljici. Mora jih rešiti, naj velja, kar hoče. Z očetom pojde, ki obilega grad zaradi nje in kazuje naj jo, kakor se mu ljubi.

"Ti tukaj, Cvetana? Hitro za nami v skrivališče!"

Grajščakinja in hčerka sta stali poleg mlade, neustrašene junakinje.

"Vaše skrivališče bi vas ne rešilo, glejte, vrata padejo vsak trenutek in izgubljeni bosta. Oče prihaja po hčer. Pojdem mu nasproti padem mu k nogam in le čez moje truplo bodo prišli v grad. Poznam očeta, srce se mu omehča in odide v miru."

"In ti, Cvetana?"

"Pojdem ž njim", reče žalostno Cvetana in povesi glavo.

"Ne pojdeš, ne smeš!"

"Moram; notranji glas mi ukazuje, naj grem, da bom lastnemu očetu apostol nove vere, da bom krotila njegovo jezo, da mu bom stregla na stara leta. Zopet se umaknemo v gozdove in bomo zadovoljno živeli..."

Vrata padejo in zapahi odletele.

"Umaknite se odtod, da vas ne rani sulica ali puščica!"

Le s silo potisne Cvetana gospo in hčer nazaj v grad.

Skozi odprtino se privali tolpe oboroženih mož z Dubom na čelu. Njegov obraz žari, s kopjem maha okoli sebe in kliče zmagonosno proti svojim podivjanim tovarišem:

"Grem po hčer — po nehvaležnico!"

Cvetana izreče še naglo grajščakinji in Lizki: "Z Bogom!", zapre za njima vežna vrata in gre pogumno zmagovalcem nasproti.

Sovražniki se ustavijo. Čakali so večjega števila služabnikov, ki bi jih prišli prositi milosti, a nasproti jim pride le deklica brez vsakega orožja, brez strahu in resnega obraza.

Vstopi se tik pred vodnika.

"Rekel si, oče, da greš samo po hčer; tukaj sem, vzemi me in stori z menoj, kar hočeš, a teh na gradu se ne dotikaj, nedolžni so."

Srčna deklica vzdigne roki, da bi jo zvezali.

Čarovnik Dub obstoji. Bil je presenečen tolike vdanosti, a le za trenutek.

"Tvoja hči sem, pusti, da me zvežejo; potem odidite z menoj proč."

Vojakom so roke kakor odrevenele. Tudi prehuda luč jim sveti v oči, zato so jih povesili.

"Zakaj motite mir nedolžnih ljudij? Zakaj ne pridete, kadar je moštvo doma? Zakaj se ne bojujete častno, na odprtem polju? Zakaj si volite noč? Mislila sem, da me hočete zajeti, obsoditi, ker ste si izbrali za častni boj tako primerno dobo, a vi ste prišli ropat, pobijat, morit..."

"Nehaj, kača!" zavpije Dub, predre sprednjo vrsto in zgrabi hčer za roko. "Sama nad seboj si si izrekla sodbo. Prišli smo po tebe, da ti poplačamo izdajstvo nad lastnim očetom, nad večnimi bogovi, nad predniki. Zvežite jo in pojdimo!"

Cvetana povzdigne sklenjeni roki, a nikdo si ne upa izvršiti roditeljevega ukaza.

"Kaj so vam roke odpadle?"

Oče sam zgrabi hčer in jo vleče iz gradu.

"Vsi za menoj! To dete sem obljubil bogovom in obljubo tudi izpolnim. Daroval sem hčer bogovom in jim dar tudi prinesem. Naprej v temne gozde, tja k sveti lipi, k žuborečemu potoku, tam pripravimo daritev bogovom, da se pomirijo, da bodo še nadalje naši varuhi, naši branitelji!"

* * *

Nemški sel je srečno prinesel pismo Svetopolku.

Svetopolk je poljubljal besede svojih rojakov, ki jih je preje toliko žalostil in jih sedaj celo zapletel v bojni ples. Trdno je sklenil, da bo v prihodnje čisto drugačen vladar. Saj je vladar le tedaj močan, kadar se naslanja na moč svojega naroda. Moravci so pokazali, da ne potrebujejo, da jim Nemci postavljajo in odstavljajo kneze, kakor bi se jim zdelo.

Veliko vojsko je poslal Karlman proti Slavomiru in na čelo ji je postavil Svetopolka; toliko se je dal preslepiti. Knez, ki je prisegel svojim podložnim ljubezen, varstvo, mir, prihaja sedaj kot sovražnik v svojo zemljo, v svojo domovino. Brškone je bil Karlman te misli, da je odpadnik hujši od sovražnika-tujca.

Ko je prekoračil mejo, ko zagleda Svetopolk zopet svojo domovino, bi bil najrajše padel na kolena in poljubljal tako ljubljeno zemljo; a vedno je imel v mislih cilj, ki si ga je odločil in ki odloči tudi njegovo usodo.

"Na konjskih kopitih raznesemo to zemljo!" kriče poboči niki svojemu poveljniku na ušesa. Moral jih je poslušati, ni smel ziniti besedice ugovora, če celo prikimal je včasih, da bi se ne izdal.

"Kako se nas boje, zarivajo se kakor krtovi, a mi jih že izvlečemo!"

Svetopolk je že segal po meču, da na mestu kaznuje predrzneža, a roka mu je upadla. Rekel je samo: "Boje se nas!"

"A se tudi imajo koga bati. To je predrznost, da si izvolijo za kneza Slavomira, kakor bi ne bilo nas, ki imamo pravico imenovati kneze za Moravsko! Kaj praviš k temu, gospod?"

"Resnico govoriš", odgovori Svetopolk, "vi postavite moravskega kneza."

Vojaki bi se razpršili kakor drugekrati, da bi zažigali, da bi morili ljudstvo in ropali, toda to pot je vzdrževal poveljnik najlepši red. Niti ena vas ni bila sežgana in niti kmet ni plakal nad pogoriščem svojega posestva. Svetopolk ni dovolil. Kako bi pa tudi mogel? Saj bi pustošil svojo zemljo in svoje ljudstvo bi spravljal na beraško palico.

Nemška vojska je drla kakor močen plaz ob bregovih reke Morave; Slavomir se je v istini umak nil daleč notri v deželo, kakor je bilo dogovorjeno. Nemci so se veselili, da beži protivnik pred njimi. Na videz so se jezili, da se bo končala vojna brez prelivanja krvi, da ne bodo imeli priložnosti pokazati svoje hrabrosti.

Moravci so se zaprli na Velegrad, kakor bi hoteli tukaj ustaviti zmagonosni pohod sovražnikov. Svetopolk ukaže napraviti okoli mesta šotorišče. Moravci, kakor bi se bali pomeriti se z veliko močnejšim sovražnikom, izobesijo belo zastavo ter se udajo na milost in nemilost. Poveljnika Svetopolka in nekaj častnikov spuste v mesto, da bi tukaj določili mirovne pogoje.

Zopet je stopil knez med svoje podanike, popolnoma sam je stopil v dvorano, kjer so bili zbrani grajščaki in vitezi okrog Slavomira. Bil je tako ginjen, da ni mogel izpregovoriti besede. Vsem so zaigrale v očeh solze. Knez je podajal roko vsem naokrog. Ko je prišel do Slavomira, poda mu ta meč in reče:

"Bodi zopet naš gospod!"

Toda Svetopolk ga odkloni ter izpregovori samo besedico:

"Odpuščanje!"

"Vse je izbrisano, vse je odpuščeno!"

"Kakor bi se ne bilo zgodilo. Naj napoči naši zemlji srečnejša doba!"

"Hvala vam, rojaki moji, prijatelji moji!"

Nebo se je razjasnilo, med podložniki in knezom je izginila temna senca.

"Sedaj se posvetujemo, prijatelji, kako bi si zagotovili samostalnost na večne čase. Velik poraz pri Velegradu nam bodi spomenik naše svobode."

"O, ko bi setako zgodilo!"

"Naznanim, da je mir sklenjen pod najugodnejšimi pogoji za Nemce in ko se čete vsled tega po svoje povesele in ko mine njih navdušenost, udarimo nanje z vsemi svojimi silami."

"To ne bo časten boj", omeni neki starček.

"Seveda ne, toda to bo le povračilo. Kakor so merili nam, tako jim odmerimo mi. Kaj nas niso dovolj ogoljufali in varali? Vojski naj se zatajujeje ki tičejo veku.

COPYRIGHT CLINEDINST, WASH.

COL. DOUGLAS McARTHUR,
katerega je francoska vlada odlikovala z vojnim križcem.

naj bolj ujetnikov kakor krvi."

"Dobro si rekel, gospod. Naj nabero mnogo ujetnikov in potem zamenjamo zanje —"

"Škofa Metoda!" zakličejo zbrani.

Nemška armada je plavala v veselju; na tako lahek način so si pridobili zmago. Ker v boju niso mogli pokazati svoje srčnosti, hoteli so vsaj izraziti svojo dobro voljo. Kocke so padale, petje se je glasilo in vino je krožilo v vrčih od ust do ust, tupatam so še celo plesali.

Na vse to je gledal iz okopov Nikolaj. Bil je jezen in glavo je imel povešeno globoko na prsa. Poleg njega je stal Ludovik in ravno tako temno pregledoval sovražni tabor, odkoder so doneli klici radosti.

"Da bi jih Perun pobil!" zagodrnja starec in vrže meč iz roke. "Take vojne še nisem videl, niti izkusil. Komaj sem zagledal sovražnika, že smo se morali umikati — in bežali. Toliko zmag smo dosegli in sedaj bežimo. Ko bi vas ne bilo, tovariši, ne šel bi, ampak postavil bi se proti Nemcem. Naj me ubijejo, boljša je častna smrt, kakor sramoten poraz."

"Ko bi se bila končala vojna pod častnimi pogoji, nič bi ne ugovarjal", oglasi se Ludovik. "Nisem za prelivanje krvi in ubijanje v zabavo, ali tako? Šla je po vodi s tolikim trudom pridobljena samostojnost in s tolikimi žrtvami priborjena svoboda."

"Kateri pa so pogoji tega sramotnega miru?"

"Karlman nam bo nastavljal kneze."

"Dosti je. Nočem več slišati o njih. Sramota nad sramoto! Da nisem takrat na mestu ubil onega Nemca, onega sla! On je vsega vzrok. Nadejal sem se, da bomo danes nekje na Avstrijskem — in mi smo po svoji dobroti pobiti na Velegradu. Komaj se je prikazal Svetopolk in že odlagamo orožje. Rajše bi bil šel nad čarovnike v gozde in jih preganjal kakor pse; to bi bil vsaj časten boj."

Ni še izgovoril do konca, ko stopi med nje Mirko.

"Bodite vsi pripravljeni z orožjem v roki! Na dano znamenje udarite iz mesta, a varujte življenje sovražnikov kar največ mogoče. Obkolite manjše oddelke in ujemite jih."

"Torej ni sklenjen mir s pogoji?"

"Kaj pa še! Mi smo prevarili Nemce, Svetopolk je zopet naš knez."

Nikolaj je bil po teh besedah takoj ves drugi.

"Saj sem vedel, da je bilo naše prostovoljno umikanje samo post, da se bomo bojevali, da zmagamo!"

Starec poskoči radosti kakor dete.

V taboru ni hotelo biti konca razveseljevanja. Niti poveljniki niso pogrešili Svetopolka, da se nekako dolgo mudi v mestu. Niti na misel ni prišlo nobenemu, da je vse pogajanje samo zvijača. Ko je prišel večer in je na gradu zadonela bojna tromba, se niti zmenili niso za to.

Moravci obkolijo na tihem vso armado, podero vrata in se vržejo na iznenadenega sovražnika. Niso bili Nemci pripravljeni, presenetili so jih popolnoma. Malokdo se je oziral na Svetopolkovo povelje, varovati življenja neprijateljev in jih kolikor mogoče zajeti. Vojna dela iz ljudi tigre in razvname kri najmirnejšemu človeku.

Zaman je bil vsak odpor; velika armada je bila uničena, malokdo je ostal živ in še manj si jih je rešilo življenje v begu. Izguba Nemcev je bila velika in nenadomestna; malo rodovin je bilo na Bavarskem, v Avstriji in Korotanu, ki bi ne objokavale svojih sinov ali očetov. Radost mnogoletnih zmag je bila pokopana v joku in stoku — — —

Ko je pisal te zadnje besede menih v Fuldi v svojo kroniko, se mu je tresla roka. Ta zmaga ima v zgodovini malo enakih. Svoboda Moravske je bila zagotovljena za večne čase.

In Metod?

Ko so zbirali ujetnike, jih niso našli več kakor enega moža in še tega polmrtvega.

Svetopolk je zasedel zopet prestol in postal v resnici čisto drugačen. Sprijaznil se je z narodom, ker je zadal Nemcem tak udarec za mnogoletno poniževanje. Slovanstvo je bilo rešeno. Svetopolk se je pričel zopet pečati z mislijo velike države, kakor njegov prednik Rastislav. Samo sredstva je rabil različna: Svetopolk je hotel z mečem spojiti narode v eno celoto, Rastislav pa z umom. Svetopolk se je zanašal nase in na svojo moč, Rastislav pa je hodil roko v roki z Metodom.

Svetopolk je pozabil obljube, da bo oprostil škofa Metoda iz nemških rok. Šele, ko je začel narod klicati, ko so grozili domači nemiri ter vstajali pogani, je pričel posredovati, da bi Metoda izpustili iz ječe.

(Dalje prihodnjič).

Pet dolarjev in pes, — cena za žensko.

Mary Ann Thompson je bila zadnja žena, prodana na javni dražbi v Angliji, katera "prodaja" se je vršila v Carlisle leta 1832. Bila je žena nekega farmerja, Josepha Thmpsona, ter je bila poročena z njim nekako tri leta, ko je njen mož sklenil prodati jo na dražbi. Tej stari navadi, dasiravno ni imela nikake postavne navade, se je sledilo skozi stoletja v kmečkih distriktih Anglije.

Avkcija se je pričela opoldne določenega dne in Thompson je postavil svojo ženo na velik stol iz hrastovine z vrvjo krog njenega vratu.

Zbrani množici je obrazložil vse njene napake in njene dobre lastnosti. Ponudnikov je bilo le malo, a končno se jo je vendar prisodilo nekemu Henry Mears, ki je plačal zanjo dvajset šilingov ter psa fundlandske pasme.

Mrs. Thompson je odšla zadovoljna s svojim novim lastnikom, ter se poroča, da je živela srečno z jim.

IMAMO V ZALOGI
še nekaj
importiranih pristnih
BERGAMO
brusilnih kamnov
40c. komad
s poštnino vred.
FRANK SAKSER,
82 Cortlandt Street,
New York, N. Y.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLO. VENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽ.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah

SPOMLADANSKI IZPAHKI

so običajno v zvezi z bolečimi, pekočimi in srbečimi občutki na koži, ki uplivajo zelo neprijetno na bolnika. Včasih se teh izpahkov kar prenašati ne more. Kar pri tem želite, je, da bi vam kmalu odleglo. Vzemite v takih slučajih kako uspešno mazilo. Mi vemo že iz skušnje, da je

Severa's Skin Ointment

(Severovo Mazilo za kožne bolezni) izvrstno zdravilo pri takih izpahkih na koži, ker vam hladi kožo in manjša srbenje. Izvrstno maziło zoper lišaje, krasta, garje, spahke, luskine in razne druge bolečine na koži. Cena 50c.

Na prodaj v vseh lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Nov ameriški velikanski top

(Nemški top, s katerim se strelja na razdaljo 70 milj na Pariz, je napravil zelo zanimivim naslednji načrt ameriškega iznajditelja Charles Beecher Bunnell-a, ki hoče zgraditi še bolj velikanski top za obrambo ameriške obali proti eventualni invaziji Nemcev. — Opomba uredn.)

Charles Beecher Bunnell.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 30, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Poroča se, da uporabljajo Angleži 24-inčen top, ki meče iz sebe projektile, težke po 4000 funtov, in ki se nato zakopljejo v zemljo v globino 35 čevljev v razdalji 10 milj. To pa so le miniaturni topovi v primeri s topom, kot sem ga zasnoval jaz. Moj top bo izstrelil projektil na razdaljo 100 milj.

Eden takih topov, postavljen pri Portlandu, Me., bi zavaroval celo obal od Mount Desert pa do Massachusetts črte. Drug tak top, postavljen pri Newportu, R. I., bi zavaroval celo obal Massachusetts ter Rhode Island in Connecticuta do Bridgeporta. Tretji top, postavljen pri Lakewoodu, N. J., bi segal od Bridgeporta pa do Cape May ter kril celo obal države New Jersey.

Če pa gremo naprej ter postavimo te velike topove tako gosto kot svetilnike, bi se lahko postavilo vse ranljive točke cele atlantiške obali pod neposredni ogenj teh topov. To se lahko hitreje zgodi, kot pošiljati ven ladje ali čete, dasiravno ne bo mogel top sam opraviti vsega brez teh dveh. Trideset sekund po napadu na Boston bi naprimer ti topovi pri Newportu obstreljevali sovražno brodovje, ki bi ne moglo ugotoviti položaja topov ter odgovarjati na ogenj. Iz Lakewooda, N. J., bi bilo pristanišče in zaliv New York pod popolno kontrolo topov. V isti meri bi bili Philadelphia, Cape May in Delaware reka. Cela država New Jersey bi se nahajala pod njih kritjem. Moralnega učinka tako mogočnega in smrtonosnega orožja se ne sme podcenjevati. Artilerija maloštevilnih, če sploh katerih bojnih ladij se more meriti s takimi topovi, pa to iz dveh vzrokov: stroški za ladjo, ki bi nosila take topove, bi bili preveč ogromni in nobene poti bi ne bilo drugič, kako zadovoljivo ugotoviti nevidni cilj v razdalji stotih milj.

Eksplozija takega projektila v razdalji šestdesetih čevljev od navadne ladje bi pogreznila ladjo takoj ter s tem onemogočila vsako streljanje topov na sovražni ladji. Že sam zračni pritisk bi ubil celo posadko in ljudje bi pomrli, ne da bi se videlo na njih telesih kake rane ali poškodbe.

Top sam bi bil dolg 375 čevljev ter bi tehtal 39,277 ton brez podstavka. Izdolbina bi znašala šestdeset inčev v premeru. Projektil ali izstrelek bi bil dolg 26.5 čevljev ter tehtal 100 ton. Streljalo bi se na razdaljo 70 milj z elevacijo 20 stopinj ali na 100 milj z elevacijo 45 stopinj.

Deset ton smodnika v kockah po dvajset inčev bi gonilo strel, ki bi naletel pri ustju topa na atmosferični odpor desetih in pol tone. Prižig bi bil obraten, kajti smodnik bi pričel goreti pri temelju izstrelka ter bi si priboril plamen pot do zapaha topa, vsled česar bi tudi zrak ne bil napolnjen z ami gorečega smodnika, kot se to ponavadi zgodi. Izstreljen naravnost bi izstrelek potoval 21 milj paralelno s krivljenjem zemeljske oble ter bi mogel strel prebiti dva nemška brodovja stran ob strani. Na razdaljo sedemdesetih milj je možno razdejalno okrožje topa 15,386 kvadratnih milj, na razdaljo 100 milj pa 31,400 kvadratnih milj.

Če bi ta top rabil razdaljo sedemdesetih milj ter bi bil postavljen v Sommerville, N. J., bi obvladal mesto New York, Philadelphijo, West Point, N. Y., Mauch Chunk, Pa., Wilmington, Del., in celo med temi ležeče ozemlje. En top pri Panamskem prekopu bi obvladal oba vhoda s smrtonosno natančnostjo.

Ker je mogoče izmeriti pristanišča in zalive v poljubno veliko število numeriranih kvadratov, bi bilo le potrebno brzojaviti poveljujočemu častniku pri topu, da se nahaja brodovje v kvadratu 22 ali 64. Operator bi postavil pantografičen kazalec na kovinsko mapo pri določeni poziciji ter top bi izvršil ostalo. Ozemlje vsakega dvadrata bi bilo identično z razdejalnim učinkovanjem izstrelka samega, dočim bi bila cela mapa v soglasju z razdiralnim in uničevalnim obsegom topa.

En strel iz tega velikanskega topa bi uničil Essen ter bi Kruppove naprave izgledale kot kupec zdrobljenega kamena. Drugi strel pa bi izpremenil celi okraj v dolino smrti za trideset dni po padcu strela.

Eno obliko izstrelka, katero bi se uporabljalo, bi se eksplodiralo s hloridom nitrogena. Drugi izstrelek, ki bi bil namerjen na isto mesto ter bi se ga moralo izstreliti čim hitreje mogoče, da bi bil deležen istih atmosferičnih razmer, bi pričel po padcu bruhati iz sebe neštevilne majhne izstrelke, vsebujoče ozmij in hidro-cianidno kislino, cianogen itd.

Tiha smrt, povzročena po ozmiju, bi izpremenila navadno pokopališče v nekaj običajnega, kajti toliko ozmija, kot ga je mogoče nagromaditi na srebrnjaku za 10 centov, ubije lahko 1000 oseb. Iznašel sem izstrelek, ki bo vseboval dosti te strupene kovine, da se ž njo ubije do 300,000 ali celo 700,000 ljudi, odštevši običajnih deset odstotkov za izjalovljenje in drugo. Plin bi potoval v valovih od skupne centralne točke. Rob vsakega valu bi bil strašna kompresija, dočim bi bi bilo dno vsakega vala strašna praznina ali vakuum.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Večletni naročnik in član KSKJ. — Ker je po pravilih glavni odbor pravilno postopal, Vaš dopis ni na mestu. Najprej mora tozadevna točka iz pravil, potem imate pa Vi prav.

N. N., Cleveland, Ohio. — Anglija, Francija, Nemčija in Ogrska imajo krematorije; Avstrija pa ne.

Naše dopisnike prosimo, da imajo nekoliko potrpljenja, kajti z dopisi smo zelo obloženi; vsi pa bodo po vrsti objavljeni. Zaradi tega pa nikar ne prenehajte z dopisovanjem; ako dopis ne pride danes na vrsto, bo pa jutri.

Kokoš je edina stvar med živimi stvarmi, ki žanje priznanje za to, da se vleže pri svojem poslu.

— Ali vrjamete, da se ženska oblači zato, da ugaja moškim?

— Res, a ne da ugaja moškim, ki morajo plačevati račune šivilj.

Poskusi z zdrobljeno šoto kot kurivo so bili tako uspešni na Švedskem, da so že ustanovili napravo v velikem obsegu za izdelovanje te nove vrste kuriva, to je zdrobljene in posebno preparirane šote.

Botaniki so ugotovili, da planinske rastline, ki si pribore svojo pot skozi sneg, izvrše ta čin s hitrejšim dihanjem kot normalno, vsled česar proizvajajo več gorkote.

VABILO
na
VELIKO PLESNO VESELICO,
katero prirede
ZDRUŽENE SLOVENKE
v Thomasu, W. Va.,
v Milkintovi dvorani na 2. cesti
dne 6. aprila 1918.
Začetek ob 5. uri popoldne.
Vstopnina za moške 50 centov; ženske proste.

Tem potom vljudno vabimo vsa tukajšnja društva, vse rojake in rojakinje iz Thomasa in bližnje okolice, kakor Coketon, Benbush, Pierce, Kempton, Henry, Dodson in Davis.

Vabljene so posebno vse Slovenke, ker mislimo tudi vstanoviti slovensko žensko društvo.

Za vsestransko zabavo in dobro postrežbo bo skrbel Odbor.

(28&30—3&1—4)

Stroj za premikajoče slike v družini.

Ta stroj kaže prave premikajoče slike in vam bo pokazal najzadnje in najbolj zanimive dogodke evropske vojne, življenje in trpljenje Jezusa Kristusa in vsak film, katerega denete v stroj, je Standard film.

Lahko vidite šaljive predstave Charles Chaplina. Imamo tudi mnogo drugih filmov. Samo danes je cena **$3.90.**

K vsakemu stroju damo tri filme zastonj in z vsakim strojem pošljemo tudi natančno navodilo. Ne pošiljajte nobenega denarja, temveč samo natančen naslov in poslali vam bomo stroj ter bomo zanj plačali, kadar bo poslan v vaše stanovanje.

Moving Picture Machine Company,
Dpt. 101,
116 E. 7th ST., NEW YORK, N. Y.

Ozdravil svojo KILO.

Jaz sem grozno počil, ko sem pred leti vzdignil en tabor. Zdravniki so mi rekli, da moram biti operiran ako hočem ozdraviti. Obveze mi niso dobro činile. Končno sem pa dobil nekaj, kar me je hitro in popolnoma ozdravilo. Več let je pretekelo in kila se ni povrnila, akoprav delam težko mizarsko delo. Nisem bil operiran, nit zgubil čas, nobenih sitnosti. Jaz nimam ničesar za prodati pač pa dam vsakemu pojasnilo, kako se zadobi popolno ozdravljenje brez operacije, ako mi pišete Eugene M. Pullen, Carper ter 454 D Marcellus Ave. Manasquan, N. J. Najbolj je, da izrežete to objavo in jo pokažete onemu, ki je počen — morda rešite komu življenje ali na vsaj pred nedležno kilo in strahompred operacijo. Adv

SLOVENSKO-HRVATSKA

Restavracija

A. ZUPANČIČ, lastnik,

priporoča tukajšnjim rojakom svojo novo urejeno restavracijo. — Izvrstna postrežba. — Domača kuhinja. — Glasovir na razpolago. Ugodno sestajališče Slovencev in Hrvatov.

443 East 84th St., New York City.
(Med 1 Ave in Ave A)
1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio

POZOR ROJAKI!

Najuspešneje mazilo za ženske lase, kakor tudi za možke brke in brado. Od tega mazila zrastejo v 6tih tednih krasni gosti in dolgi lasje kakor tudi mogočni krasni brki in brada in ne bodo odpadali in osivel. Revmatizem, kostibol ali trganje v rokah, nogah in v križu, v osmih dneh popolnoma ozdravim, rane opekline, bule, ture, kraste in grinte, potne noge, kurja očesa, ozebline v par dnevih popolnoma odstranim. Kdor bi moje zdravilo brez uspeha rabil mu jamčim za $5.00. Pišite takoj po cenik, ki ga takoj pošljem zastonj.

Krasni šepni **KOLEDAR** za leto leto 1918, pošljite 4 cente za poštnino.

JAKOB WAHČIČ,
6702 Roma Ave., Cleveland, Ohio.

PAIN-EXPELLER

je postal domača beseda v vsaki slovenski družini radi neprekosljivega čina pri tolikih bolečinah in nadlogah.

Sedajne razmere so nas primorale, povišati ceno na 35 in 65 centov za steklenico, ako hočemo, da ostane iste kakovosti in da enako učinkuje.

S tem imate jamstvo, da staro, dobro sredstvo z isto močjo tudi dobite. Nikar se dajte premotiti z nižjo ceno ničvrednih ponaredb.

Stari, pravi Pain-Expeller dobete le v zavitku kot je tu naslikan. Pri kupovanju pazite na sidro znamko, na besedo Lozol in na naše ime.

Pravi Pain-Expeller je dobiti v vseh uglednih lekarnah in naravnost od nas. Steklenica za 65c. je koristneja kot pa za 35c. ker obsega več kot dvakrat toliko.

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York

SLOV. DELAVSKA PODPORNA ZVEZA

Ustanovljena dne 16. avgusta 1908. Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penn.

Sedež: Johnstown, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: IVAN PROSTOR, 1098 Norwood Rd., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 113, West Newton, Pa.
Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 634 Main St., Johnstown, Pa.
1. Pom. tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, 634 Main St., Johnstown, Pa.
2. Pom. tajnik: ANDREJ VIDRICH, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: JOSIP ŽELE, 6502 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pom. blagajnik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. 2, Box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadzor. odbora: JOSIP PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
1. nadzornik: NIKOLAJ POVŠE, 1 Grub St., Numrey Hill, N. S. Pittsburgh, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. 3, Box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Glavni urad: 634 Main St., Johnstown, Pa.

URADNO GLASILO:

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York City.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki, so uljudno prošeni, pošiljati vse dopise naravnost na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pošlje edino potom Poštnih, Expresnih, ali Bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov. Nakaznice naj se naslovijajo: Blaž Novak, Conemaugh Deposit Bank, Conemaugh, Pa., in tako naslovljene pošiljajo z mesečnim poročilom na naslov gl. tajnika.

V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kake pomanjkljivosti, naj to nemudoma naznanijo uradu glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

Žrtev sodnije.

KRIMINALNI ROMAN.

PRIREDIL J. T.

24 (Nadaljevanje.)

Pismo se je glasilo takole:

— Jaz ne vem, če se bova še kdaj videli. Če se ne bova več videli, se vam tempotom še enkrat prisrčno zahvaljujem za vse dobrote, katere ste mi izkazali v najtežjih dneh mojega življenja. Zdaj grem iskat svojega soproga Kakorhitro ga bom našla, boste zopet slišali o meni. Če se pa ne vrnem, ne smete misliti, da se mi je kaj pripetilo, na kar nisem bila pripravljena. — Toda, če se vrnem ali če se ne vrnem, nikar me ne smatrajte za nehvaležno. —

Prisrčen pozdrav!

Ana.

Jannion bi bil to pismo rajše spravil kot pa vse zaklade na svetu. Toda bal se je, ker je bil prepričan, da mu bo madama Annesley še marsikaj povedala in razodela, če ne bo preveč vsiljiv.

Po dolgem premisleku je vprašala:

— Ali ste kdaj opazili pri nji kako zapestnico?

— Kakšno zapestnico?

— No, zlato zapestnico, z njenimi začetnimi črkami.

— Vaše vprašanje mi dokazuje, da res iščete pravo žensko, moje prisrčno ljubljeno Ano — je odvrnila vdova z žalostnim glasom. — Da, ona je imela tako zapestnico, pa je ni nikdar nosila. — To zapestnico ji je bil dal njen mož pri slovesu. V njo so bile vtisnjene začetke črke njenega imena Aneta Sara Lester.

— In kaj se je potem zgodilo?

— Razen zapestnice je imela tudi bodalo, dolgo, ostro bodalo, katerega ji je tudi podaril njen mož.

— Bodalo, da je imela? — je vprašal Jannion navidez začuden. —

— Da. — Ali se vam ne zdi čudno, če podari mladi mož tako darilo svoji zaročenki? — Ko sem nekega dne prišla slučajno v njeno sobo, je silno jokala. — V eni roki je držala bodalo, v drugi pa zapetsnico, ter z bodalom poskušala razpraskati napis na nji. — To je storila samo vsled tega, ker jo je bil prevaril mož, katerega je tako zelo rada imela.

— Ali je mislila, da jo je varal? — je vprašal Jannion.

— V začetku ni mislila, malo pozneje je pa doznala grozno resnico. — Jaz prav dobro vem, da sta bila poročena pred Bgom. On je bil katolik, ona pa protestantkinja. — Poroka se je vršila v nekem malem kraju. — Uboga deklica! Nič drugega ji ni kazalo. — Toda kaj so ljudske postave pred Bogom? — Njena duša je prosta vse krivde. Ona je bila prepričana, da je bila postavno poročena in istega mnenja je tudi oni nad oblaki, ki ve za vsak naš korak.

— Ali je vzela bodalo seboj, ko je odšla.

— Odkar je odšla, nisem videla niti bodala niti zapestnice — je odvrnila gospa Annesley. — Ničesar ni vzela seboj, niti svojega perila. — Vsled tega sem tudi mislila, da se bo kmalo vrnila.

— A tako je bilo, tako!

— No, zdaj bi pa rada slišala vašo zgodbo, gospod Jannion.

— Mene ničesar ne vprašujte — je odvrnil Jannion.

— Kaj pa je? — Kaj se je zgodilo?

— Molite rajše k Bogu, da bi je nikdar ne našli — je odvrnil detektiv. — Za vas gospa Annesley in za mlado deklico bi bilo boljša, da bi bili med mrtvimi.

— Zakaj jo pa iščete? — je zajecala dama. — Zakaj jo iščete? Povejte mi resnico. — Vse lažje prenašam kot pa negotovost.

— Jaz in vi poizvedujeva po isti ženski — je odvrnil Jannion s hripavim glasom. — Vi jo iščete zato, da bi jo sprejeli k sebi na stanovanje, jaz jo pa iščem zato, da bi jo izročil sodišču, ker je umorila svojega moža.

— Da je umorila svojega moža? — je zajecala starka. — Ne, to ni mogoče. — Te besede so ji prišle le v posameznih odstavkih preko ustnic. — Trepetala je kot šiba na vodi.

Jannion jo je pustil, da je prišla k sebi.

Šele, ko se je nekoliko pomirila, jo je vprašal:

— Ali ne čitate časopisov?

Starka je odkimala.

— Berem jih le malokdaj ali pa nikoli. — Prijatelj, Jannion, vi se nikakor niste pošteno obnašali napram nam. — Rekli ste, da boste odkrili. — Če bi vedela, kaj nameravate, bi vam ničesar ne povedala. S tem pa nikakor ne rečem, da omalovažujem človeške postave. Ne, tega ne, pač jih pa spoštujem, če so v soglasju z božjimi postavami. — Človeške postave so trde in hrepene po maščevanju. One zahtevajo "oko za oko" in "zob za zob".

— Žal, da je tako, — je odvrnil Jannion.

— Ali mi hočete nekaj obljubiti, prijatelj Jannion?

— Kaj bi vam obljubil?

— Nekaj, kar bi bila poravnava za vošo neodkritosrčnost. — Ako zamorete, mi pomagajte, da jo bova rešila. — Morda je kdo drugi obdolžen umora. — Ona naj da vsled tega pismeno izjavo, da je ona morilka in naj izgine kam, da ne bo mogla postava seči do nje. — Ali mi hočete pomagati, prijatelj Jannion?

Ta prošnja je bila tako ginljiva, da je začel Jannion sočustvovati s starko.

— Čeravno se popolnoma strinjam z vami — je odvrnil — moram vseeno reči, da ste silno velikodušna ženska. — Samo vsled vas bi želel, da bi se ne bavil s to stvarjo. — Ker sem pa prevzel nalogo, jo moram izvesti. — Toda nekaj vam pa obljubljam: Če se bo dala vaša želja izpolniti, naj se izpolni. — Če se pa ne bo mogla mlada ženska odtegniti roki pravice, bodite prepričani, da to ne bo moja krivda.

— Prijatelj, preveč "če" imate v svojem govorjenju. — Kljub temu sem pa prepričana, da mislite dobro in da vam lahko zaupam. Povejte mi še, če je to edino, kar morete storiti zanjo?

— Najboljše je, da vam ničesar več ne govorim o tem slučaju — je pripomnil Jannion — če ne....

— Ne, ne, — ga je prekinila. — Ne pripovedujte mi ničesar. — Žnjo so slabo postopali in ona je zakrivila dejanje, ki ni s postavami v soglasju. — Njena vest bo njena najhujša kazen. — Meni popolnoma zadostuje, da ji lahko odstopim prosto v svojem srcu.

Ko se je Jannion vozil proti domu, je neprestano šepetal:

— Zlodja, Aneta Sara Lester! — To je vendar nečakinja gospe Pritchardove

SEDEMNAJSTO POGLAVJE.

— Jaz sem grof Fiesoli ali pa gospod Fisher, kakor hočete — Ravno zastrantega vam nisem prej izročil vizitke, da bi vas presenetil, gospodw Artur Chancellor. — Mislili ste, kaj ne, da me ni več na svetu. — Per Baceo, grof Fiesoli je dobro zavarovan. — Toda o tem vam bom pozneje povedal. — No, ali vas nič ne veseli, da me vidite?

Mož, ki je govoril te besede, je bil Italjan s črno brado in črnimi lasmi ter se Chancellorju v začetku ni ničkaj dopadel.

Njegova zunanjost je bila ravno taka kot mu jo je bila opisala gospa Bunce v Wilsley. — Imel je črne oči, ki so bile tako ostre in velike kot da bi mu hotele skočiti iz jamic. Čeravno je bil v civilu, se mu je po obnašanju poznalo, da je vojak.

Advokat mu je stisnil roko.

— Zelo me veseli, da vas vidim, — je rekel. — Ljubše bi mi pa bilo, da bi že pred štirimi meseci prišli v Anglijo, oziroma, da bi sploh ne odpotovali.

— Dragi moj, oboje je bilo nemogoče. — Prišel sem kakorhitro sem mogel. — Prej mi res ni bilo mogoče. — Perd tremi dnevi sem se izkreal in sem se podal naravnost k svoji nečakinji v Manningford House. — Krasno dekle! — Vi imate pa res sreči, gospod Chancellor. — Dovolite mi, da vam čestitam. — Čakajte, kaj sem že prej rekel? — Da, o svoji nečakinji sem govoril. — Rekla mi je, da vas moram na vsak način obiskati in sicer glede neke zelo važne stvari. — Na razpolago sem vam v vseh ozirih, izvzeti so le taki, ki so v nasprotju z mojo domovino. — Uboga Italija! — Kako silno krvavi! — Toda nekega dne se ji bodo zacelile rane. — Živela Italija! —

Grof je govoril izborno angleščino, četudi z nekim tujim naglasom.

(Dalje prihodnjič.)

VABILO
na
VELIKO VESELICO,
katera se bo vršila
v prid slovenske dvorane
dne 13. aprila 1918
v White Valley, Pa.
Pričetek ob 6. uri zvečer.
Vstopnina za moške $1.00, dame so vstopnine proste.
Igrala bo izvrstna godba iz Claridge, Pa.
Tem potom vljudno vabimo vse rojake in rojakinje iz White Valley, Lusk in Delmont, pa iz Exporta in Claridge, da nas blagovolijo posetiti na omenjeni dan in nam tako pripomorejo do večje zabave in uspeha.
K obilni vdeležbi vabi odbor.
(30-3—1-4)

Rojaki naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združenih državah

Iščem svojega strica MARKA PETEKA iz Krtinc, občina Sladka Gora na Štajerskem. Prvič je bil v New Yorku 8 let, drugič 6. Pred 4. leti je bil še v New Yorku. Nahajam se v laškem ujetništvu. Prosim ga, da mi piše in mi pošlje kaj denarja. Pozdravljam njegovo družino in znance. Naslov: Antonio Fait, prigioniero di guerra, 2. Reparto, Fonte di Amore, Italia. (30-3—2-4)

Rad bi izvedel za naslov svojih dveh sinov FRANCETA in LOJZA HRVATIN. Doma sta iz Terpčan pri Ilirski Bistrici. Prosim, če čitata ta oglas, da se mi oglasita, ali če ve kak rojak za nju naslov, ga prosim, da mi naznani, za kar mu bom zelo hvaležen. — Paul Hrvatin, Box 540, Sheffield, Pa. (30-3—2-4)

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

POUČNE KNJIGE:

Ahnov nemško-angl. tolmač vezan	—.50
Hitri računar (nemško-angl.) vezan	—.50
Poljedelstvo	—.50
Sadjereja v pogovoru	—.25
Schimpffov nemško-slov. slovar	$1.25

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Hipnotizem	—.35
Doli z orožjem	—.50
Dve žaloigri: "Čarljeva ženitev" in "Trije ženini	—.25
Mesija 2 zvezka	—.60
Pod Bobom Sl. Večernica	—.20
Postrežba bolnikom	—.50
Socijalna demokracija	—.10
Trtna uš in trtorja	—.50
Umna živinoreja	—.50
Veliki slovensko-angleški tolmač	$2.00
Trojka	—.50
Vojna na Balkanu 13 zvez.	—.50
Zgodovina c. kr. pešpolka št. 17 s slikami	$1.50
Življenje na avstrijskem dvoru ali smrt cesarjeviča Rudolfa	—.75

RAZGLEDNICE:

Newyorška, božične, velikonočne in novoletne komad po	—.05
ducat	—.25
Album mesta New York s krasnimi slikami	—.25

ZEMLJEVIDI:

Avstro-Italijanska vojna mapa	—.25
Avstro-ogrski, veliki vezan	—.50
Celi svet mali	—.10
Celi svet veliki	—.25
Evrope vezan	—.50
Vojna stenska mapa	$3.00
Vojni atlas	—.25
Zemljevidi: Ala., Ariz., Colo., Cal. itd. po	—.25
Združenih držav mali	—.10
Združenih držav veliki	—.25
Združenih držav stenska mapa, na drugi strani pa celi svet	$2.00

Poleg tu navedenih knjig imamo pa še nekaj razmovrstnih izdajev po en ali dva zvezka.

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici ali poštnih znamkah. Poštnina je navedena kjer je vsled teže

POZOR, ROJAKI!

Farme na prodaj, ker primanjkuje delavcev. Ena farma 106 akrov, 25 posejane pšenice in 25 akrov pa lesa, ostalo se lahko razorje ali pa ima za seno; voda teče skozi farmo; zasajenih je 50 sadnih dreves, jabolk, hrušk, češpelj. Hiša 10 sob in klet, hlev 70×40 za krave, hlev za konje 50×40, svinjak 20×40, drvarnica 25×30, vse v dobrem stanju; 11 krav, 4 telice 2 leti stare, 1 bik, 6 telet, 10 prašičev, 2 konja in več kokoši; poljedelsko orodje, stroji in vozovi, motor za rezati drva in pumpati vodo, za prati ter delati maslo. Posestvo je 2 milji od mesta in cerkve, od postaje 6 milj, šola je zraven. Tudi mlekarna je zraven in zdaj se dobi po $3.00 za 100 funtov. Ena krava ima 80 funtov mleka. Na farmi raste vse, dobra zemlja in izvrstno podnebje. Cena je $5800, takoj $3000 in potem na leto po $100 po 5%. — Druga farma obsega 83 akrov, 8 lesa, 12 pšenice, 3 sadnega drevja, tekoča voda, 1 milja od šole, cerkve in sirarne, 12 krav, 10 telic, 3 konje, 3 prašiče, 38 kokoši in vse potrebno orodje. Hiša ima 9 sob, hlev za krave je 32×60, za konje pa 25×40. Cena je $8500, takoj $6200 in ostalo pa po $100 na leto.

Poleg teh imam pa še več farm. Rojaki, zdaj je čas za na farme! Pustite jame in tovarne ter idite na prosto, kjer ni bossa, ki bi vas preganjal.

Za pojasnila se obrnite na:
Martin Schutte,
R. D. No. 1, Lee Center, N. Y.

Iščem svoja dva brata MIKE in JOHN KOTHAR; pred 3. leti sta bila nekje v Alabami. Nadalje iščem prijatelja FRANKA SESTIN, doma iz Dobernača na Dolenjskem. Prosim jih, da se mi javijo, ali pa če kateri rojak ve za njih naslov, da mi blagovoli naznaniti. — Miss Mary Kothar, c/o Mr. Young, Box 3, Riverside, Illinois. (30-3—2-4)

DELO DOBI

30 mož za delati drva. Plača $2.25 od korta. Gozd je lep in v ravnini. Potrebujem tudi boarding bossa.

John Prosen,
Prosen Camp, Big Bay, Mich.

Želim izvedeti, ako je kateri mojih letnikov v Združenih državah, ki smo bili skupaj leta 1909—1912 pri 13. stotniji 17. pešpolka. Ako kateri izmed njih čita ta oglas, naj se mi oglasi na naslov: Alois Levstek, Box 28, Tillton, Danville, Ill. (29-3—1-4)

Dr. LORENZ.

Jaz sem edini slovenski goreči specijalist moških bolezni v Pittsburghu, Pa.

Uradne ure: dnevno od 8. dopoldne do 8. ure zvečer. V petkih od 9. dopoldne do 2. popol. V nedeljo od 10 dop. do 2. popol.

DR. LORENZ.
Specialist moških bolezni
654 Penn Ave. II. nadst. na sredi
Pittsburgh, Pa.

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom v državi Illinois naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastonik

Mr. Janko Pleško,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. On je pred leti že večkrat prepotoval države, v katerih so naši rojaki naseljeni in je povsod dobro poznan. Upati je, da mu bodo rojaki v vseh ozirih pomagali, posebno že, ker ima poverjeno lepo delo.

Rada bi izvedela, kje je moj brat FRANK PLANK, doma iz Leš, fara Sava pri Litiji. Slišala sem, da je prišel v Ameriko že pred več leti in to v državo Arkansas. Zato prosim cenjene rojake, ako kdo ve za njega, naj mi blagovoli naznaniti, ali pa naj se sam oglasi svoji sestri vdovi: Mrs. Mary Burgar, 242 Union St., Luzerne, Pa. (30-3—2-4)

IŠČE SE

može pri avtomobilih. Učimo vsakega praktično pri vseh avto ter vsakovrstnih strojih. Ne zamudite prilike! Pouk je za avtomobile, motorje pri zrakoplovih, acetilenzavore, pri bateriji, kako se prižge in napravi razsvetljavo. Delo se jamči po dovršeni skušnji. Katalog zastonj. Pouk podnevi in ponoči. Pittsburgh School of Automobile Engineering, Station & Collins Aves., East End, Pittsburgh, Pa. (20,22,25—3)

Iščem svojo ženo in svojega očeta. Žena je doma iz Koses pri Ilirski Bistrici na Notranjskem. Prosim, da se mi oglasita. — Joseph Stemberger, 1164 West 18. St., Erie, Pa. (29-3—4-4)

Rad bi izvedel za svojega strica MATEVŽA MESTEK. Doma je iz Pugleda, občina St. Gregor, Dolenjsko, ter se nahaja že nad 25 let v Ameriki; pred 5. leti se je nahajal nekje v Montani. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi, če bere te vrstice. — Frank Mestek, Box 535, Richwood, W. Va. (29-3—1-4)

MOŠKI!

Ako trpite na slabih živcih, [illegible] pe-tosti, izgubljenju živahnosti in e[illegible]gije, želodčnih in ledičnih bolezn[illegible] splošni slabosti, potenju ponoči [illegible] kaj drugem. Potem naša najnovej[illegible] izmajdba JUVITO TABLETE, narej[illegible]ne iz najboljših, čistih zdravilnih bil[illegible]ki rastejo po vseh krajih sveta, da[illegible] vam bodo hitro in gotovo pomoč. P[illegible]šljite 1 dolar za eno ali 5 dolarjev [illegible] šest škatelj. Ako želite zavarovan[illegible] potem pošljite 10 centov več.

Naslov:

JUVITO LABORATORY,
South Hill Branch 5, Pittsburgh, P[illegible]

Opomba. Radi vam pošljemo na z[illegible]htevo vzorec in navodilno knjižico.

PRODA SE POCENI

farma 60 akrov s potrebnim p[illegible] slopjem; nadalje tudi obdelan[illegible] zemlja od $10 do $20 aker v Wi[illegible]consinu. Poizve se pri lastniku:

Joseph Zalokar,
15903 Waterloo Road, N. E.,
Collinwood, Cleveland, Ohio
(29-30—3)

Rad bi izvedel za naslov svojega očeta ANTONA STAVANJA. Pred 8. meseci se je nahajal v Veroni, Pa., sedaj ne vem, kje se nahaja. Zato prosim, ako bo rete sami ta oglas, da mi pišete na naslov: Leo Stavanja, Box 508, Davis, W. Va. (28-30—3)

Kje je FRANK JANEZICH. Prav rad bi izvedel za njegov naslov, zato prosim rojake, c[illegible] kdo ve, da mi ga naznani, a[illegible] naj se pa sam oglasi. — Jo[illegible] Dragan, 1020 Wisconsin Ave[illegible] Sheboygan, Wis. (28-30—3)

SPODAJ OMENJENI ROJAKI IN ROJAKINJE,

kateri imajo v rokah naša potrdila za denarne pošiljatve, z številk[illegible] mi, kakor so označene pod imenom, naj blagovolijo naznaniti prej[illegible] komogoče svoj natančen naslov radi važne zadeve. Pisma katera sm[illegible] jim poslali, so se nam povrnila.

Tvrdka Frank Sakser.

Bachnik Frank No. 329639	**Grgurič Blaž** No. 260573	**Samide Frank** No. 330721
Bartol J. No. 330738	**Gubert Giuseppe** No. 323085	**Sinčič John** No. 330762
Bear Dan No. 260638	**Kastelic John** No. 44708	**Španiček Rozi** No. 328894
Besens Mary Miss No. 330062	**Kovač Frank** No. 260641	**Starčevič Johana** No. 331070
Bobič Vajo No. 260583	**Merkun Anton** No. 331355	**Tehler Anna** No. 328896
Božičkovič Djuro No. 260581	**Mikolich John** No. 323252	**Turk Charles** No. 330351
Braun Mary No. 260643	**Oswald Joe** No. 260621	**Turk Ivan** No. 260647
Dolar Valentin No. 330086	**Pintar** No. 330843	**Turk Jernej** No. 329741
Elender Vincene No. 206241		

Cena vojno-varčevalnih znamk za mesec marc in april.

MARC:

Ena znamka $4.14, poln certifikat z dvajsetimi znamkami $82.[illegible]

APRIL:

Ena znamka $4.15, poln certifikat z dvajsetimi znamkami $83.[illegible]

Vsak jih lahko kupi kolikor mu drago, nikakor pa ne več kakor dve[illegible] znamk.

Čitajte pazljivo v tem listu oglas "Vojno-varčevalne znamke in Slovenci"

Poleg denarja ki ga nam pošljete za vojno-varčevalne znamke, priložit[illegible] te 16 centov za poštnino registriranega pisma, v katerem Vam jih bomo poslal[illegible]

TVRDKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt Street. New York, N. Y.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov,

CENA SAMO 25 CENTOV.

STENSKO MAPO CELE EVROPE $3.00.

VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI ZEDINJENE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELI SVET, CENA $3.00.

ZEMLJEVID PRIMORSKE, KRANJSKE IN DALMACIJE Z MEJO AVSTRO-OGRSKE Z ITALIJO. — CENA JE 25 CENTOV.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.